

ilerici YURTSEVER gençlik

8 Ağustos 1976
250 Kuruş

18

DİSK'İN ÖNDERLİĞİ ALTIN-
DA GELİŞEN DGM'LERİNİN
KAPATILMASI SAVAŞIMINA
BÜTÜN İLERİCİ GENÇLİK KA-
TILMALIDIR!

ANTI-EMPERYALİST, ANTI-FAŞİST MÜCADELEDE GÜÇLERİMİZİ BİRLEŞTİRELİM.

onbeş günlük siyasi gençlik gazetesi

İŞÇİ SINIFI VE DEMOKRATİK GÜÇLER
BURJUVAZİNİN GERİCİ PLANLARINI BOŞA ÇIKARACAKTIR!..

TEHDİTLER SÖKMEMEYECEKTİR!

BURJUVAZİNİN SİYASAL YÖNETİM BİÇİMLERİ

Kapitalist ülkelerde burjuvazi iki siyasal yönetim biçimi uygulanır: Emekçi halkın çoğu zamanlar kanlı görünümüne bürünen demokratik mücadelesi sonucu kazanılan siyasal haklarının tanınmak zorunda kaldığı burjuva demokratik yönetimi; ikincisi, işçi sınıfına ve emekçi halka azgın ve barbarca bir terörün uygulandığı faşizm yönetimi.

Fakat günümüz dünya koşullarında, genel özellikleriyle uygulandığı ülkeler bulunmakla birlikte, bu iki yönetim biçiminin birbirinden bıçakla ayrılmış gibi uygulandığını söylemek güçtür. Sınıfsal mücadelenin şiddetlenmesi ve daha karmaşık bir temelde gerçekleşmesi faşizmin 2. Dünya Savaşında bir sistem olarak yenilmesi sonu-

cu, bu iki yönetim biçiminin, yani burjuva demokratik yöntemlerle faşist yöntemlerin iç içe geçtiğini, birarada yürütüldüğünü görürüz.

Kuşkusuz «burjuvazi bir yöntemden ötekine bireylerin kötü niyeti yüzünden ve arızı olarak değil, temel olarak kendi durumunun çelişkili karakteri nedeniyle geçer». Ayrıca «burjuvazi ne kadar güçsüz, diktatörlüğünün toplumsal temeli ne kadar dar olursa doğrudan kuvvete ve gerici hükümet biçimlerine o kadar çok başvurur».

Burjuvazi, daha kapitalizm emperyalist aşamaya ulaşmadan, ilk egemenlik dönemlerinde de otoriter, terörist yöntemlere başvurmuştur. Ancak burjuvazinin terörist yöntemlere başvurması eğilimi, emperyalist dönemde özellikle genel bunalım dönemlerinde sistemleşmiş, sürekli bir niteliğe bürünmüştür.

Bugün gelişmiş kapitalist ülkelerde burjuva demokratik yönetimlerin genel özellikleriyle geçerli olduğunu görüyoruz.

Faşist yöntemdeki biçimler ise daha çok, emperyalizme çeşitli biçimlerde bağlı olan geri bırakılmış ülkelerde yoğunluk kazanmaktadır. Faşist yöntemlerin de burjuva demokratik yöntemlerin de uygulanma biçimleri her ülkenin ekonomik, sosyal, politik yapısına göre değişmekle birlikte bu genellikle böyledir. Bunun nedenlerini; emperyalist - kapitalist sistemin bugün içerisinde bulunduğu ilişkilerde; dünya devrim sürecini belirleyen 3 büyük ana gücün, sosyalist sistemin, kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfı hareketinin, ulusal kurtuluş savaşlarının gerek ulusal çapta, gerekse uluslararası çapta ulaştığı boyutlarda aramak gerekir.

Türkiye'de emperyalizme bağlı, gelişmiş kapitalist bir ülkedir ve son yıllarda faşizmin ağır tehdidi altına girmiştir.

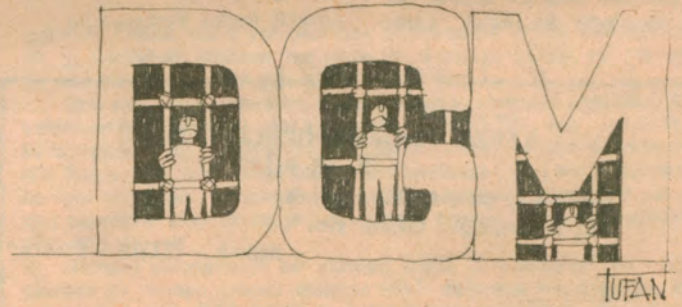
TÜRKİYE'DEKİ FAŞİST TIRMANIŞIN TEMEL NEDENLERİ

Ülkemiz emperyalizmin eko-

nomik, askersel, ve politik örgütlerine doğrudan bağımlı durumdadır. İşbirlikçi burjuvazi, emperyalist güçlerle birlikte ulusal zenginliklerimizi amansız bir sömürüye tâbi tutmaktadır. Bu yağmalama, kapitalizmin derinleşen genel bunalımı ile birlikte ülkemizi ağır bir yıkıma sürüklemiştir. Bunun sonucunu, son bir yıllık süre içerisinde Türk Lirası değerinin altı kez düşürülmesinde görebiliriz. Sürekli işsizlerin sayısının 4 milyona yaklaştığını ve her yıl bunlara yüzbinlerce kişinin katıldığını düşünürsek, ekonomik plandaki yıkımın ağırlığı daha iyi anlaşılır.

Temel gıda maddelerine % 50-100 arasında yapılan zamalar, son bir yılda gerçek işçi ücretlerinin % 3,3 oranında düşmesine neden olmuş, kapitalizmin burgacında kıvranan halkımızın hayatını cehennem ateşine çevirmiştir. Yıllık 2 milyar ihracatı ve 5 milyar ithalatı bulunan ülkemizin 1975 yılındaki dış ticaret açığı 50 milyar liradır. Toprakta kopma sürecinin her yıl 500 bin köylüyü yerinden, yurdundan edip yaban ellere sürüklediğini, döviz rezervlerinin olduğu gibi eritildiğini, Devlet İstatistik Enstitüsünün açıkladığı rakamlar bangır bangır bağırılmaktadır.

Yarım asırdır uyguladıkları kapitalist yolla kalkınma yöntemi sonucu, egemen güçler ülkemizi ağır yıkıma sürüklemiş ve

şimdi de bu ağır yıkımın faturasını işçi sınıfına ve emekçi halkın sırtına yüklemenin yollarını aramaktadırlar.

Egemen güçler şunu çok iyi biliyorlar: bu ağır yıkımın faturasını emekçi halka yüklemek için varolan siyasal, demokratik hakları ortadan kaldırmak gerekir. Çünkü sınırlı ölçüde de var olsa, işçi sınıfı ve emekçi halk demokratik haklarını kullanarak bu faturayı ödemek istemeyecek, işbirlikçi burjuvaziye karşı toplumsal muhalefet genişleyecektir. İşbirlikçi burjuvazinin toplumsal temelini ne kadar daraldığı ise son seçimlerde ortaya çıkmıştır. Toplumsal temelini sürekli daralması, diğer koşulların da biraraya gelmesiyle, burjuva egemenliğinin belli bir süre sonunda yokolmasını beraberinde getirecektir.

Bütün bunlar yani baştan beri söylediklerimiz, Türkiye'deki faşist tırmanışın nedenlerini ortaya çıkarmaktadır. Giderek güç-

süzleşen toplumsal temeli daralan, ülkeyi yönetmede acze düşen işbirlikçi burjuvazi siyasal tercihini faşizm olarak belirlemiştir.

Ancak bugünkü ortamdan açık faşizm dönemine geçebilmenin hiç de kolay olmadığını egemen güçler görmektedirler. Çünkü işçi sınıfı, emekçi halk, ilerici - demokratik güçler faşizm tehlikesini görüyor ve faşizme geçit vermemek için safalarını sıklaştırırlar. Okullarda, fabrikalarda, tarlalarda, atelyelerde, bürolarda fıskıran demokratik muhalefet, üçyüzbinleri aşan yığinsal gösterilerle meydanları dolduruyor, egemen güçlere pabucun pahalı olduğunu gösteriyor, korkulu düşler görüyor.

TOPLUMSAL YAŞAMDA BURJUVAZİ TEK BAŞINA SÖZ SAHİBİ DEĞİLDİR.

Demokratik güçlerin büyüyen direnci ve kendi iç çelişkileri nedeniyle egemen güçler, açık faşizme geçebilmenin olanaklarını bulamıyorlar. Bunun için açık faşizme bir süreç içerisinde tırmanmaya çalışıyorlar. Bu süreç, burjuva demokratik yöntemlerle faşist yöntemlerin iç içe geçtiği, birbiriyle örüldüğü bir süreç görünümüne kazanmıştır. İşte, MC'nin meclislerden çıkarmak istediği DGM kanun tasarısı, bu sürecin yasal kılıfından başka bir şey değildir. Bu anlamda yerinde bir tespitle «sıkıyönetimsiz sıkıyönetim» demektir.

«İşçi sınıfına ve kamuoyuna DİSK'in uyarısı» başlıklı bildiride belirtildiği gibi, DGM'nin da-

(Devamı 11. sayfa)

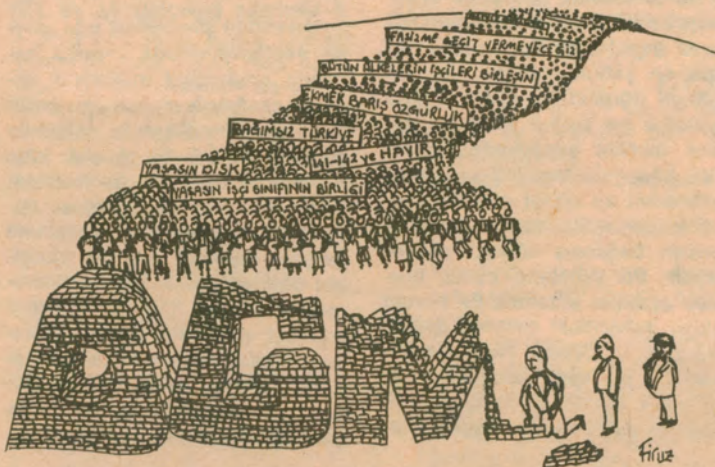
başyazı

Demokrasi Savaşımı Üzerine

İşçi sınıfı ile burjuvazi, ilerici güçlerle gerici güçler arasındaki tarihsel mücadelelerin şiddetlendiği günümüz Türkiye koşullarında; demokrasi savaşımının genel hedefleri ile yakın hedeflerini birbirinden ayırmak ve aynı zamanda birbiriyle ustaca birleştirmek sorunu, çeşitli çevrelerin yanlış yorumları ile çarpıtılmak istendiğinden, üzerinde önemle durulması gereken bir sorun olmuştur.

Konuyu biraz daha açmak açısından, demokrasi savaşımının yakın hedefleri olarak, demokratik hak ve özgürlüklerin korunup,

(Devamı 11. sayfa)

İGD ANKARA ŞUBESİ KURULDU

Her geçen gün güçlenen İLERİCİ GENÇLER DERNEĞİ yurdun dört bir yanında örgütlenmekte, ilerici, yurtsever gençler İGD saflarında sıkışmaktadır.

Kuruluşundan bu yana pek az bir zaman geçmesine rağmen gençliğin, yığınsal örgütü olma yolunda olan İGD'nin Ankara şubesi de Temmuz ayı başlarında kuruldu.

Şube geçici yönetim kurulu şu arkadaşlardan oluşmakta; Fevzi N. AKER, Haldun KAÇAR, Zeki ZEYBEK, Yusuף TAŞ, Cüneyt ERGÜN, Sabri GÜNENÇ, Hüseyin TİYEKLİ, Yusuf KARASOY, Çetin ERDOĞAN, Okay BAŞAK.

İlerici Yurtsever Gençlik Gazetesi olarak, İGD Ankara Şubesine, çalışmalarında başarılar dileriz.

ERDEK'TE ORTAÖĞRENİM GENÇLİĞİNİN MÜCADELESİ

Bir yılını dolduran faşist biçimli MC iktidarı ilerici yurtsever gençlik üzerindeki anti-demokratik baskıları yoğunlaştırıyor. Bütün bunlara karşı gençliğin demokratik mücadelesi yükseliyor. Gençlik, bir taraftan işçi sınıfının verdiği ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesinin yanında yer alırken diğer taraftan da içlerindeki bölücü, mace-racı, sapık akımlara karşı ilerici gençliğin birliğini sağlıyor.

MC iktidarı açık faşizme geçebilmek için eğitim kurumlarını faşistleştiriyor. Eğitim kurumlarındaki tüm ilerici, yurtsever, demokratların mücadelesini kanla, zulümle boğmak istiyor. Erdek lisesinde de ilerici öğret-

menler sürgün ediliyor, kıyılı-yor yerlerine faşistler dolduruluyor. Faşist hocalar, notu, ilerici öğrencilere karşı bir silâh olarak kullanıyorlar. Erdek lisesin-

de fizik öğretmeni sınavda öğrencilere okunan yerlerden soru sormak istedi, diğer hocalar buna karşı çıktı. Bunun üzerine lise öğrencileri olayı protesto ederek direnişe geçtiler. Öğrenciler haklı isteklerini temsilciler aracılığı ile müdüre bildirmişlerdir. Müdür istekleri kabul edince imtihanlar başlamıştır. Yaşasın İlerici Gençliğin Birliği Eğitim Kurumlarındaki Faşist Baskılara Hayır Erdekli İlerici Yurtseverler

İLERİCİ yurtsever GENÇLİK İZMİR BÜROSU

Halimağa çarşısı 863. sokak
Küçükçerçioğlu İşhanı No. 1-2
Konak - İZMİR

KİTAP TOPLATMAK KURTULUŞ MU?

İşçi sınıfının, emekçi halkımızın yükselen demokrasi ve özgürlük savaşımını kanla, terörle bastırmak isteyen işbirlikçi büyük burjuvazi faşist D.G.M. tasarısını meclislere getiriyor.

Fakat tüm bu çabalar, tüm bu gerici-faşist yasalar, işçi sınıfının, demokratik güçlerin gelişmesini, bilinçlenmesini engelleyemiyor.

Bugüne dek tek tek gözaltına alınan ilericilerin, yurtseverlerin evini, yurdunu basan polis, burada bulduğu yayınlara elkoyarak «çok sayıda gizli sol yayın ele geçti» diye yaygara koparıyordu.

Faşist Hitler'in Almanya'da, maocuların kültür devrimi sırasında meydanlarda kitap yakması ile MC'nin geçtiğimiz günlerde kitabevi ve yayınevlerine yaptıkları baskınlar özünde bir ve aynı düşüncenin ürünüdür.

15. SAYIMIZ VE 1 MAYIS
ÖZEL EKİMİZ MAHKEME KARARI İLE TOPLATILMIŞTIR.
AYRICA 16. SAYIMIZ MALATYA'DA DA TOPLATILMIŞTIR.

İLERİCİ
yurtsever
GENÇLİK
ANKARA BÜROSU
Sümer Sokak
Kılıç apt. No. 9/12
Yenişehir
ANKARA

İLERİCİ
Yurtsever
GENÇLİK
DİYARBAKIR BÜROSU
Gazi cad. Eğilli İşhanı
Kat: 3 No. 307
DİYARBAKIR

Siyasi polisin 22 yayınevi ve kitabevine baskınlar(!) yapması ve 24 kişiyi gözaltına alması, 2100 kitaba el koyması olayına ilericiler, yurtseverler, demokratlar sessiz kalmamalıdır.

MC iktidarının bu bilim düşmanlığına karşı tüm namuslu in-

sanlar bilim adamları, ilerici güç ve kuruluşlar seslerini yükseltmelidirler.

İlerici Yurtsever Gençlik gazetesi olarak bu tür anti-demokratik uygulamaları kınıyor ve yayınevi-kitabevi sahipleriyle dayanışmamızı belirtiyoruz.

BATMAN DEV-LİS-DER KURULDU

Batman'lı ilerici, yurtsever il-seli gençlerin demokratik il-se mücadelesi yeni boyutlar alıyor. Geçtiğimiz günlerde Devrimci il-seliler derneğini kuran Batman'lı gençler bugün bu mücadeleye daha güçlü ve örgütlü bir halde katılıyorlar. Kısa adı DEV-LİS-DER olan derneğin yayınladığı bildiride özetle şöyle demektedir: Batman'lı ilerici-yurtsever gençler:

SORUYORUZ...

Doğu ve Güneydoğu'lu il-se mezunlarının kaç üniversiteye girebiliyor? Ve Ankara, İstanbul, Bursa v.s. gibi illerin liselerinden mezun olanların kaç üniversite-lere girebiliyorlar? Örneğin; An-

kara Fen Lisesinden mezun olanların yüksek okullara girme oranı % 60 ile 70 iken, Batman lisesinde bu oran % 3 ile 5 arasındadır. Bunun nedeni; halk düşmanı gerici ve faşist güçlerin izledikleri eğitim politikasıdır. Amacımız bu oyunu bozmaktır.

Tüm il-seli arkadaşları derneğimize çağırıyor ve faşizme karşı tek yumruk halinde birleşmeleri için çağrıda bulunuyoruz...

— KAHROLSUN YOKSUL HALK ÇOCUKLARINI
ÜNİVERSİTEYE ALMAMAK İÇİN
PLAN HAZIRLAYANLAR.
— YAŞASIN DEMOKRATİK
LİSE MÜCADELEMİZ.

Batman DEV-LİS-DER

BURSA'DA; 7 DEMOKRATİK KURULUŞ TOFAŞ CİNAYETİNİ KINADI

30 Haziran 1976 Çarşamba günü faşist ceteler Bursa Tofaş fabrikasında DİSK Maden-İş üyesi işçilerin üzerine yayılım ateşi açtılar. Muammer Çetinbaş öldü, iki işçi ağır yaralandı. Olayı protesto eden demokratik kuruluşlar bir bildiri yayınladılar.

«...Şuna inanıyoruz ki, başta işçi sınıfımız olmak üzere tüm demokratik güçlerin birliği sermayenin bu tür oyunlarını açığa çıkaracak ve faşizm heveslilerini döktükleri kanda boğacaktır.

İşçi sınıfımızın öncülüğünde verilen bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinde; yurtsever-demokrat halkımız ve tüm devrimci güçler her zaman olduğu gibi işçi sınıfının yanındaki yerini alacaktır.

— KAHROLSUN FAŞİZM.
— YAŞASIN ANTI-FAŞİST-ANTI-EMPERYALİST GÜÇLERİN EYLEM BİRLİĞİ.
— YAŞASIN BAĞIMSIZLIK, DEMOKRASİ MÜCADELEMİZ.»
TÖB-DER, TÖM-DER, TÖS-DER, TÖTED, TÖMAS, İKD, BYÖKD

bizim
köşemiz

ÖZGÜRLÜK

El ele vermiş yürüyor
emekçilerimiz.

Yürüyor ezlenimiz,
Yürüyor sömürülenimiz.
Bir gölge gibi ağır,
Bir gölge gibi sessiz...
Dillerinde bir şarkı dolaşıyor.
Özgürlükle başlayan.
Bir şarkı bitiyor,
Ölümlerle sona eren.
Ve bir güneş doğuyor,
Karanlıkları yakmak için.
Ve bir nesil doğuyor,
Kalbi özgürlük için çarpan...
H. GÜNCÜ/İstanbul

BİRLİK VE DAYANIŞMA

kı ve terörün giderek yoğunlaştığı şu dönemde gençliğin özellikle öğrenci gençliğin örgütlenmesi, dayanışması birliği zorunludur. Bu birlik ve dayanışma işçi sınıfının biliminin teorik temelleri üzerine oturtulmalıdır. Öğrenci gençliğin ideolojik bütünlüğünü sağladıktan sonra onu işçi sınıfının yolunda işçi sınıfına yandaş haline getirmek gerekir. Çünkü «gençliğin yolu işçi sınıfının yoludur». Bu çok acil görevdir, çünkü, burjuvazinin sözcüsü durumunda olan faşist biçimli MC iktidarı açık faşizme girmek için öğrenci gençliği alet olarak kullanmaktadır. Çeşitli sermaye basınlarında ve TRT yayınlarında izlediğimiz gibi olaylar «vatanseverlerle - vatan han-ırları» arasındaki mücadele de-gildir «sağ-sol» çatışması değildir. Sağın, «milliyetçi», «ülkücü» geçinen faşistlerin giderek kitle katliamına dönüşen baskılarıdır. Faşistlerin tek-tek, ölmeyen, ilericileri öldürmeleri yöntemine karşılık ilericiler tek tek faşistleri öldürme yöntemini benimsememektedirler. Çünkü ilericiler yığınsal çıkışlarla ancak faşizmin geriletebileceğini bilmektedirler. MC'nin körüklediği faşizan baskıların diğer bir amacı da gençliği işçi sınıfından tecrit et-

mek devrimci mücadeleyi ve dayanışmayı boğmaktır. Gençlik devrimci mücadeledeki yerini bilmektedir ve bunu korumak amacıyla faşistlerin bu amacının gerçekleşmesini önleyecek ve faşizme geçit vermeyecektir.

Kitleler giderek bir avuç parabalalarının çıkarına hizmet eden sömürü ve talan düzeni olan kapitalizme, faşizme, emperyalizme, gericiliğe karşı ulusal ve sosyal bilince sahip olmaktadır. Sınıf bilincine sahip olan devrimci güçler kendi bilimini kavramakta ve onun gösterdiği doğru yolda ilerlemektedir. Bu bilinçlenmeyi ve ilerlemeyi ne faşizm ne de bunu gerçekleştirmek için emperyalist ülkelerle işbirliği yapmış işbirlikçi burjuvazi önleyebilir, çünkü «teori bir kere kitleler tarafından kavranırsa maddi bir güç haline gelir». 1 Mayıs'la (işçi sınıfının uluslararası, birlik mücadele ve dayanışma günü) ilgili yürüyüş ve miting bunun en somut örneğidir. Bu bilinçlenmeyle beraber MC iktidarı kitlelerden giderek soyutlanmakta ve son günlerini yaşamaktadır. Çünkü ulusal sorunlara çözüm getiremeyen, halkın demokratik taleplerini karşılamayan bir iktidar halkın çı-

karlarına ters düşer. Halk MC'nin yıkılarak çekilmesini istemektedir, ve ilerici halktan yana bir iktidarın özlemini çekmektedir. Bu uğurda İYG gazetesinin üstlenmiş olduğu önemli görevleri düşünerek uğraşlarında başarılar dilerim.

Derginin 12'inci sayısında «DOST OKURLAR» başlıklı yazıda «bütün okurlarımızı bağış ve abone kampanyaları ile İYG'yi desteklemeye ve daha geniş bir çevreye ulaşması için bizlere yardımcı olmaya çağırıyoruz» denmektedir. Bu çağırımı saygıyla karşılıyor ve küçük bağışımı kabul edeceğinizi düşünerek, dostca selâmlarımı sunarım. KAHROLSUN FAŞİZM VE EMPERYALİZM KAHROLSUN GÖŞİZM YAŞASIN İŞÇİ-GENÇLİK DAYANIŞMASI YAŞASIN İLERİCİ GENÇLİĞİN BİRLİĞİ YAŞASIN HALKIMIZIN BAĞIMSIZLIK - DEMOKRASİ SOSYALİZM MÜCADELESİ YAŞASIN İLERİCİ YURTSEVER GENÇLİK DERGİSİNİN İLERİCİ GENÇLİĞİN BİRLİĞİ İÇİN VERDİĞİ MÜCADELE.

N.S.
İstanbul

BURSA MİTINGİNDEKİ OLAYA İLİŞKİN BİR UYARI

İGD MYK'nun 16-Temmuz-1976 tarihli toplantısında alınan kararın kamuoyuna duyurusu

İlerici gençliğin demokratik bir yığın örgütü olan İGD'nin etkinliği arttıkça örgütümüze yönelik saldırıların, çirkin dedikoduların da arttığı, belirli çevreler tarafından adeta körüklendiği görülmüyor. Bunun en son örneklerinden biri de 'Yürüyüş dergisinin 66. sayısında yayınlanan bir yazıda görüldü.

Eleştiri adına söylenen, ama eleştiriyi hiç bir ilgisi olmayan şeyleri bugüne dek yanıtlama gereği duymadık. Bir gençlik örgütü olarak sürekli gözetmeye çalıştığımız illklerden bizleri uzaklaştıracak sorumsuz davranışlara itecek polemiklerden hep kaçındık. «Teori inşa etmek», «İşçi sınıfına kumanda etmek» gibi illerden beri yerleşik bazı hastalıkların kökünü kazımak için, bunu tek doğru yol saydık.

İlerici gençliğin birliğini gerçekleştiren bir platformun yaratılmasında, gerekli diyalogların olumlu, yapıcı bir biçimde sürdürülmesini temel ilke edindik.

Yürüyüş dergisinde yazılanların sırf yazarının kişisel hırçınlığından doğan hezeyanlar olduğunu kesinlikle bilseydik, belki de yanıtlama gereğini duymazdık. Ama bazı gerçeklerin herkeşe bilinmesi kadar ve daha çokta, yazının başkaları tarafından benimsenip benimsenmediğini öğrenmek amacıyla, bu açıklamanın yapılmasında zorunluluk gördük.

Söz konusu yazı, bugüne dek, İGD ile ilgili olarak elatından sürdürülen spekülasyonların bir bakıma belgelenmesi oluyor. DİSK'in Bursa mitingi ve bu mitingde meydana gelen bir olay fırsat bilinerek, jurnalciliğe kadar uzanan bazı iddialar sıralanıyor. Fakat daha da önemlisi yazarın, bu spekülasyonlar üzerine giydirdiği üsluptur. Birkaç örnek verelim: «İGD'li beslemeler», «DİSK'in çeşitli makamlarına paraşütle indirilen görevliler ve bunların vurucu gücü olmaya aday İGD», «Bilinçli, bilinçsiz provakatörler», «güdülmeye hazır kişiler», «Ucuz hatta maliyetsiz beslemeler», «Sihirli sözcükler» v.s.

Bu birkaç örnek yazarın, ne sosyalist hareket ve ne de demokratik hareket adına hiçbir sorumluluk taşımadığını kanıtıyor. Benzerlerine ancak sokak dalaşmalarında rastlanan ilginç örnekler veriliyor. Böylece DİSK ve demokrasi mücadelesinde önemli bir yeri olduğunu düşündüğümüz CHP düşmanlığı üzerinde geliştirilmeye çalışılan ters bir politikaya bir yenisi daha ekleniyor İGD düşmanlığı...

Fakat bütün bunlar bir yana yazarın küçük bir olayla bağlantı kurulması bir hayli güç konular arasında uzun atlayışlar yapması yazıyı daha da ilginç hale getiriyor. «Mühürlü trenlerden» söz ediliyor. Belli ki olay, başka çevrelere karşı saldırı için kullanılmak isteniyor.

Jurnalcilikle birleşen bu hafiflik ve sorumsuzluk örneği, yazarın tecrübesizliğinden ya da yılların biriktirdiği benzerine az rastlanan bir hastalıktan doğabilir. Ama ne olursa olsun, böyle bir kişiyi eğitmek bize düşmez. Çünkü bu kişi TİP adına ya da en azından TİP yanlısı bir kişi olarak konuşuyor. Bu görev herkesten önce, bağlı olduğu siyasi örgüte düşer. Açıkça

belirtelim ki bu yazı, yazarından çok TİP adına bir şanssızlıktır. Bizi yanıtlamaya zorlayan da bu durumdur. Bilinmelidir ki bu kişi demokratik bir gençlik örgütü ile TİP'in arasını açmak isteyen ya da sırf tecrübesizliği ve sorumsuzluğu nedeniyle böylesi bir sonuca yol açacak olan bir tavır içindedir.

Yazının TİP tarafından resmen benimsenip benimsenmediğini bilmiyoruz. Bu nedenle yazıyı siyasi bir örgüt olarak TİP'e peşinen mal etmiyoruz. Tersine kesinleşinceye kadar bu anlayışı koruyacağız.

Söz konusu yazı, gerek dayandığı temelsiz iddialar ve yanlışlar nedeniyle, gerekse de tahrikçi üslubu nedeniyle, hem örgütümüz içinde ve dışında, hem de işçi aydın çevrelerinde haklı bir öfke yaratmıştır. Ancak bizlerin soğukkanlı ve sorumlu davranışları, bu öfkenin tepkiye dönüşmesini önlemiştir. Böylesi bir tutum gerçekte bizden değil, öncelikle TİP'ten beklenmelidir.

Bursa mitingindeki olayın, gerçek yönleriyle kavranabilmesi için bir noktaya değinmek gerekli. İGD'nin kuruluşu sırasında sürdürülen diyaloglardan söz etmek istiyoruz. Şayet ilişkilerin Yürüyüş dergisinde yer alan yazı doğrultusunda olumsuz bir biçimde derinleşmesi istenmiyorsa, vaktiyle yapılan uyarıların bir kez daha hatırlanmasında yarar vardır.

Daha İGD'nin kuruluş çalışmaları yapılırken, TİP adına ilişkileri sürdürenlerin sağlıksız ve maceracı kimseler olduğu bilinmekteydi. TİP'li genç arkadaşlarla ortak bir örgüt içinde birleşmesi bu kişilerin kariyerist ve sekte çıkışlarıyla engellendi. Bizler, o sıralarda gerekli uyarıları yapmıştık. Şimdilerde bu kişilerin göşist ve maceracı unsurlarla yine sarmaş dolaş olması, o günlerde yapılan uyarıların ne denli yerinde olduğunu kanıtlamıştır.

Bursa'da doğan olay işte böylesi bir kişinin eseridir. İGD aleyhine her türlü spekülasyon faaliyetleri, jurnalciliği kendine meslek edinmiş bir kişidir. İYÖKD kongrelerinde maocu-göşist karması listenin sözcüklerinden biriydi. Şimdilerde ise, TİP içinde yaratılmak istenen İGD düşmanlığının başını çekenlerdendir.

Olaya gelince... Yazıda söylenenin tersine, TİP bildirisi miting bitmeden, daha Kemal Türkler'in konuşması sürerken dağıtılmaya başlandı. Bu yüzden DİSK görevlisi işçilerle, bildiri dağıtanlar arasında tartışma çıktı. Ve yine yazıda iddia edilenin tersine, «mitingte bildiri dağıtılamayacağı» bildirilmesine rağmen, dağıtımda ısrar edildi. İGD bu dağıtıma müdahale etmedi. Çünkü örgütümüz sorumluluğunun sınırını çok iyi bilir. Ve şunu da iyi bilir ki, bir yığinsal işçi eyleminin disiplinine ve önceden alınmış kararlarına uymak onun görevidir.

Miting sonrasında ise, sözünü ettiğimiz kişi, İGD'nin bulunduğu yerde bildiri dağıtmak istemiştir. Daha önce yaratılan gergin havanın istenmeyen olaylara yol açabileceği düşünülerek, kendisine bildiriyi başka yerde dağıtması için gerekli uyarılar yapılmıştır. Bir kaç kez yapılan

uyarıya verdiği cevap ise, küfür ve saldırı olmuştur. İGD'li arkadaşların sorumlu ve disiplinli davranışlarından ötürü, olay gerçek bir provakasyona dönüşmeden önlenebilmiştir.

İşte yazıda carpitılarak verilen olay budur. Ve kuşkusuz tatsızdır...

Yazıdaki diğer iddiaların tümü üzerinde durmayacağız. Yalnızca aşağıdaki birkaç noktaya değineceğiz.

1 — «Paralı-faşist ve parasız beslemeler» gibi fantastik nitelendirmeler İGD'yi hedef alan saldırılar ancak carpık bir düşüncenin ürünü olabilir. Yazar İGD'yi «DİSK yöneticilerinin vurucu gücü» saymakla daha gülünç bir duruma düşmektedir. İGD örgütsel bağımsızlığı olan bir kuruluştur. Ve bu ilkeye bağlı kalarak, diğer demokratik örgütlerle olduğu gibi DİSK ile de yakın, canlı ve sürekli bağlar kurmak amacındadır. Üstelik, demokrasi savaşının zor, çetin bir dönemde bulunduğu, işçi sınıfına ve gençliğe yönelik kanlı saldırıların günden güne yoğunlaştığı şu günlerde bu ilişkilerin daha da güçlenmesini zorunluluk olduğu kadar, ivedi de saymaktayız. Gençlik hareketiyle, işçi sınıfı ve onun devrimci sendikal örgütleri arasında kurulacak bağların gençlik hareketinin hem bugünü ve hem de geleceği açısından dirimsel bir önem taşıdığını sürekli vurgulamaktayız.

2 — Yazar «Sihirli sözcüklerden» söz ediyor. Şayet kastettiği «sözcüklerin» Yürüyüş'ün «enternasyonalizme» ayırdığı sayfalarında defalarca tekrarlandığını görebilseydi, bunların «sihirli sözcükler» değil de, uluslararası işçi sınıfı hareketinin ortak belgileri olduğunu kolayca anlayabilirdi.

3 — Bir de «göşist eskisi İGD'li beslemeler isimleriyle teşhir edilecekler» deniyor. Daha önce de belirttik. İGD, maoizm, troçkizm, anarşizm gibi sapık akımların militan sözcülüğünü yapmayan herkese açıktır. Bu bizim, demokratik bir yığın örgütü olma niteliğimizden ileri gelir. Ama olayın çıkmasını tahrik edenin TİP'li oluşu bizzat yazarı tekzip etmektedir. Ayrıca, şayet liste yayınlama merakı yazarı da sarmışsa, sözünü ettiği kişileri ilân etmede gecikmemelidir.

İGD olarak, TİP, TSİP gibi siyasi partilere bağlı gençlerle, çeşitli akım ve örgütlerle yakın ilişki kurmaktan, güç ve eylem birliği yapmaktan yanayız. Bunun kolayca gerçekleştirileceğini biliyoruz. Ve gerçekleşmesine kadar da, çeşitli yanlış ve uyumsuzlukların doğabileceğini peşinen kabul ediyoruz. Bu bilinçle hareket ederek bizler, kendi yanlışlarımızı açık bir dürüstlikle eleştirmeye, başkaları tarafından yapılan yanlışları ise soğukkanlılıkla değerlendirmeye çalışacağız. Fakat, herhalde bu soğukkanlı davranış öncelikle, siyasi sorumluluk taşıyan örgütlerden beklenmelidir.

Bu nedenle, bu yazıyı bir yanıt olarak değil, daha çok bir uyarı olarak yazmaktayız.

MYK'muz TİP'li çevrelerin İGD aleyhine açtıkları kampanyayı sürdürmek is temeleri karşısında yeni bir açıklama yapmayı gerekli bulmuştur.

ZORUNLU İKİNCİ AÇIKLAMA

Kamuoyuna yaptığımız daha önceki açıklamada, yürüyüş'te çıkan yazıyı sırf yazarın tecrübesizliğine ve sorumsuzluğuna bağlamak istediğimizi, tersi kesinleşinceye dek, bunları TİP'e maletmeyeceğimizi belirtmiştik. Ancak bunun sırf kendi hesabımıza ihtiyatlı ve sorumlu bir davranış olarak kaldığını görüyoruz. Şöyle ki:

1 — Yürüyüş'ün 67. sayısında TİP'in Bursa İl Başkanı imzası ile yayınlanan açıklamada,

2 — Çark - Başak gazetesinin 11. sayısında yayınlanan yazıda, Bursa mitingindeki olayların carpitılarak verildiği ve bununla kalınmayarak İGD aleyhinde başlatılan spekülasyonların derinleştirilmek istendiği anlaşıyor. Daha önceki yazının benzeri ve devamı niteliğindeki bu açıklamalarla, TİP'in görüşleri resmen kesinlik kazanıyor.

Anlaşıyor ki, yığinsal bir işçi eyleminde, bildiri dağıtmaya kalkışmanın, bizzat bu eylemin genel hedefleriyle ne ölçüde bağdaşabileceği TİP'li çevreler tarafından yeterince değerlendirilmiş değil.

Bildiri dağıtımına İGD değil, DİSK görevlisi işçiler tarafından karşı çıktığı gözlerden saklanmaya çalışılıyor. Ve «herşeye rağmen bildiri dağıtıldı» gibilerinden saçma bir güçlülük kanıtlanması yoluna gidiliyor. Ayrıca «bir grup öğrenci» vurgulanması yapılarak, işçi sınıfıyla daha geniş ölçülerde birleşen öğrenci

gençliğe karşı, işçi ve aydın çevrelerde kuşku yaratılmak isteniyor.

Mesele, DİSK görevlileri tarafından karşı çıkan bir bildiriyi dağıtılmış göstermek değildir. Mesele, DİSK'in örgütleyip başını çektiği ve çok sayıda demokratik kuruluşun katıldığı yığinsal bir eylemde, fırsatçı ve bölücü tavırlarla bildiri dağıtmaya kalkmasıdır. Bu, en başta işçi sınıfına ve onun biricik devrimci sendikal örgütü olan DİSK'e açık bir saygısızlıktır. Demokratik güçler arasındaki dayanışmayı zedeleyici niteliktedir. Belli ki, bu gibilerin işçi sınıfından alacağı daha pek çok ders vardır.

Siyasi bir parti iddiasını taşıyanlar için, bir gençlik örgütünü hedef alarak seçmek kendilerine nasıl bir yarar getirir bilemeyiz. Bir eylemdeki yanlış tutumlarını örtbas etmenin yolu herhalde bu olmasa gerek. Bize saldırıların, bizimle maksatlı polemiklere girmek isteyenler yanlış kapı kaldıklarını bilmelidirler. Eylemde olduğu gibi tartışmalarda da kendilerine bu fırsat verilmeyecektir.

Hiçbir saldırı, hiçbir iddia ve piyasada gittikçe ucuzlayan yanlış ve dedikodular, İGD'ye gölge düşüremez. İGD'nin güçlenmesi, yığinsallaşması ve giderek ülkemizin tek etkin gençlik örgütü haline gelmesi bunu yeterince kanıtıyor.

KEMAL TÜRKLER - MEHMET KARACA

"GENÇLİĞİN YOLU İŞÇİ SINIFININ YOLUDUR"

DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler ve Genel Sekreteri Mehmet Karaca Bursa gösterisi üzerine 16.1.1976 günü bir açıklama yapmışlardır. Açıklamanın bir bölümünde şunlar söylenmektedir:

Kemal Türkler ve Mehmet Karaca, Bursa Mitinginde genç işçilerle beraber...

« — Bursa gösterisini düzenlerken DİSK, Muammer CEMİLİNBAŞ'ın öldürülmesini protesto etmeyi Devlet Güvenlik (Devamı 11. sayfada)

MC'NİN KANLI GENÇLİK DOSYASI - II

Ancak, hiç bir zaman şu yanılgıya düşmemek gerekir: Egemen güçlerin tek amacı öğrenci gençliğin demokratik mücadelesini geriletmek değildir. Asıl amaç, işçi sınıfının başı çektiği, tüm emekçi halk kesimlerinin içerisinde yer aldığı ulusal bağımsızlık, demokrasi, barış ve toplumsal ilerleme savaşımını boğmaktır. Ama, tarihin çarkını geriye çevirmek olanaksızdır.

Bütün bu söylediklerimiz ve aşağıda söyleyeceklerimiz, öğrenci gençliğin sınıfsal yapısı ile doğrudan bağlantılıdır.

Öğrenci gençlik, sınıfsal konumundan ötürü homojen bir yapıya sahip değildir. Toplumun her sosyal katının genç kuşağı, öğrenci gençlik kategorisi içerisinde yer almamaktadır. Ancak, bizim gibi kapitalist ülkelerde işçi sınıfının ve yoksul emekçi katların genç kuşaklarının öğrenci gençlik içerisinde çok küçük oranları teşkil ettiği; öğrenci gençlerin çoğunlukla orta burjuva ve küçük burjuva kökenli olduğu, bilinen gerçeklerdendir. İşte bu karmaşık sosyal yapısından ötürü öğrenci gençlik; işçi sınıfına ters, sapık, bozguncu akımların yaşamasına uygun bir konumda bulunmaktadır.

Kanlı faşist saldırıları nasıl göğüslemelidir? Çok sorulan ve belirli kesimlerde çarpık, ters önerilerle yanıtlanan bu sorular üzerinde büyük bir önemle durmak zorundayız.

Herşeyden önce, gençliğin eylem birliğini sağlamak gereği ortadadır. Ancak, bu soyut birşey değildir, somuttur. Çünkü, bugün kanlı faşist terör sosyalist, demokratik solcu, sosyal demokrat tüm ilerici gençlere yöneliktir. O halde birleşmek için gerekli koşullar var demektir. Eylem birliği sorununu soyut çağrılar düzeyinden pratik gerçekleşme aşamasına yükseltmek ise, ilerici konumda olan çeşitli gençlik kesimlerinin bu konuda alacağı tavıra bağlı kalmaktadır. Bu noktada ileri sürülebilecek ön yargılar, acil olan eylem birliğini geciktirmekten başka bir şeye yaramaz, sadece egemen güçlerin işine yarar.

Ancak, gençliğin kendi eylem birliğini sağlaması da yeterli değildir. İşçi sınıfından, emekçi halk kitlelerinden soyutlanmış gençlik hareketlerinin tek başına faşizme karşı başarıya ulaştığını tarih yazmamıştır. Gençlik, baş-

yanışma içerisine giren gençlik, hiç bir zaman bireyci, terörcü eylem yollarına sapmayıp, faşizme, emperyalizme birleşik, yığinsal, güçlü çıkışlarla karşı durmalıdır.

KANLI FAŞİST TERÖRE KARŞI DÜNYA DEMOKRATİK KAMUOYU İLE DAYANIŞMA İÇERİSİNE GİRMEK ZORUNDAYIZ.

Emperyalist güçlerin ve yerli işbirlikçilerinin bugün ülkemizde uyguladıkları kanlı faşist terör, yaşama hakkını ortadan kaldıracak niteliktedir, can güvenliğine yöneliktir. İnsanların yaşama hakkı ise uluslararası belgelerde yer almıştır ve bu belgelerin altında Türkiye'nin de imzası vardır. Birleşmiş Milletler Anayasası, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ve son olarak Helsinki Bildirgesi'nde bu hakkın vazgeçilmez temel hak olduğu ve uluslararası güvenceye sahip olduğu belirtilmiştir.

Durum böyle olduğuna göre, Türkiye'de yaşama hakkına yönelik faşist saldırılar için Birleşmiş Milletlere ve çeşitli uluslararası örgütlere başvurma yolu açıktır. Bu konuda, TBÖK'ün girişimiyle Dünya Barış Konseyi (DBK)'nin Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonu'na başvurup, Türkiye'de yaşama hakkına yönelik faşist saldırıları gündeme getirdiği hatırladılır. Bu doğrultuda yapılacak çeşitli girişimlerle dünya demokratik kamuoyunu harekete geçirmek, aktif dayanışma içerisine girmek mümkündür ve aynı zamanda zorunludur. Çünkü, hiç bir ülkedeki demokratik mücadele, dünya ilerici güçlerinin aktif desteğini çeşitli biçimlerde almadan, salt ulusal sınırlar çerçevesinde kalarak başarıya ulaşamaz, ulaşamaz da! Dünya demokratik ve barışsever kamuoyunun ve onun etkili, yığinsal örgütlerinin dayanışmasının bir ülkedeki demokratik mücadele ve sunacağı olumlu olanaklar gözardı edilemez.

SONUÇ

Gerici MC iktidarının 15 aylık gençlik politikasının sonuçlarını şöyle özetleyebiliriz:

a) Faşist saldırıların başlaması ile MC'nin kuruluş hazırlıkları; faşist saldırıların yoğunlaşması ile MC iktidarının kurulması atbaşı gitmektedir.

b) Bu olgudan hareket ederek, faşist saldırıların kaynağının gerici MC olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz.

c) Özellikle bazı aylarda faşist saldırıların yoğunlaşması ile sıkıyönetim ve üniversiteye elkoyma tehditlerinin ayyukaya çıkması bir raslantı değildir. Talan ve soygun politikasına hız veren egemen güçler, bu talan ve soygun politikasına karşı çıkan demokratik güçlerin savaşımını kanlı terörle boğmak istemektedir.

d) Bu amaçla, toplumdaki tüm demokratik güç ve kuruluşlar susturulmak istenmekte, işçiler, köylüler, aydınlar, memurlar, öğretmenler, öğrenciler kurşunlanmakta, zindanlara atılmaktadır.

e) Doğu'daki ırkçı-şoven baskılar da bu çerçevede ele alınmalıdır. Ancak, Doğu'daki ırkçı-

şoven baskıların değişik bir özelliğine dikkati çekmek gerekir. Ulusal baskı ve kırım politikası altında inetlen Doğu'daki yurttaşlarımız katmerli bir baskı ve terör koşulları içerisinde bulunmaktadır ve bu günlük basında gereği biçimde yansımaktadır. Demokratik güçler ve ilerici basın, Doğu'daki ulusal kırım ve özümseme politikasının üzerinde büyük bir önemle durmak zorundadır.

f) Egemen güçler, uyguladıkları kanlı faşist terörü ağır ekonomik yıkım ile birlikte yürütmektedirler.

g) Faşist tirmanışın en yoğun olduğu kesimlerden birisi de eğitim kesimidir. Faşist saldırılarla öğrenciler katledilirken, yurtlar ve okullar planlı bir biçimde işgal edilmekte, öğretmenler kıyılmakta, sürülmektedir. Milli Eğitim Bakanlığı kurumunda ilerici, demokrat memurlara hayat hakkı tanınmamakta, çalışma özgürlüğü yokedilmektedir.

h) Halk düşmanı MC, can düşmanlığı ile bilim düşmanlığını birlikte yürütmektedir. Bilimsel eserlerin ve bilimsel düşüncenin yayılmaması için kitaplar toplanmakta, meydanlarda yakılmakta; ilerici, demokrat yazarlar ve düşünürler üzerinde 141-142. ceza maddeleri daha barbar biçimde uygulanmaktadır.

i) Egemen güçler, faşist baskı ve terörünü toplumun tüm emekçi kesimlerinde uygulamakla birlikte, sivri ucu öğrenci gençliğe yöneliktir. Bunun nedeni öğrenci gençliğin karmaşık sosyal yapısında ve işçi sınıfına ters, bozguncu akımların öğrenci gençlik içerisinde var olmalarında aramak gerekir. İşte bu özelliğinden ötürü, egemen güçler, öğrenci gençliğin bir kesimini bireyci-terörist eylem biçimlerine yöneltip, açık faşizme basamak yapmak istemektedir. Ancak bu istekleri kursaklarında kalacaktır. Çünkü, öğrenci gençliğin gittikçe büyüyen kesimi işçi sınıfının ulusal ve sosyal kurtuluş yolunda yürümektedir.

j) Gençlik, kanlı faşist teröre karşı kendi birliğini sağlamalıdır. Bu anlamda, sosyalist, demokratik solcu, sosyal demokrat, ilerici, yurtsever, demokrat, devrimci gençlik kesimlerine büyük görevler düşmektedir. Kendi içerisindeki birliği sağlama yolunda ilerleyen gençlik, başta işçi sınıfı olmak üzere bütün ulusal demokratik güçlerle eylem birliğine gitmelidir.

j) Bu noktadan hareket ederek dünya gençliği ile ve dünya demokratik kamuoyu ile aktif dayanışma içerisine girmenin çeşitli biçimleri mutlaka bulunmalıdır. Buna bağlı olarak, dünya gençliği ile birliğimizi engelleyen gerici yasaların kaldırılması doğrultusunda sürekli mücadele vermeliyiz.

Faşist MHP ve Ülkü-Ocaklarının kapatılması; tüm faşist yuvaların dağıtılması için; ilericiler, yurtseverler, demokratlar, insanseverler elele vermeli, güç ve eylem birliği yapmalıdırlar !..

İlerici, yurtsever, demokrat, devrimci gençlik için bu perspektif dışında bir kurtuluş yolu yoktur. O halde bu yolda el ele, omuzomuz yürümek için güçlerimizi birleştirelim.»

İLERİCİ GENÇLER DERNEĞİ
Eğitim - Araştırma Bürosu'nun hazırladığı «MC'NİN KANLI GENÇLİK DOSYASI» burada bitiyor. Ancak, ne gerici egemen güçlerin kanlı faşist terörü, ne de gençliğin demokratik mücadelesi durmuş değil. MÜCADELE BOYLU BOYUNCA SÜRÜYOR VE BU FAŞİST ZULÜM DURANA DEK SÜRECEKTİR. BU BÖYLE BİLİNMELİDİR.

Faşizmin analara hediyesi: EVLAT ACISI.

Varlıkları öğrenci gençlik hareketi ile sınırlı olan maocu, troçkist, goşist akımlar, öğrenci gençlik hareketini işçi sınıfının ulusal ve sosyal kurtuluş yolundan saptırmak için vargüçleriyle çalışıyorlar, öğrenci gençlik hareketini bölüp parçalıyorlar. İşte bu noktada, egemen güçlerin öğrenci gençlik üzerindeki «niyetleri» ile bozguncu akımların çabaları yanyana geliyor, birbirini tamamlayan bir bütün oluşturuyorlar. Egemen güçler; bir yandan faşist sürülerini öğrenci gençliğin üzerine sürerken, diğer yandan bozguncu akımları el altından besliyor, öğrenci gençliği bölüp parçalamak için ileri sürüyor. Bunun için, öğrenci gençliğin kanlı faşist teröre karşı mücadelesi ile bozguncu akımlara karşı mücadelesi birbirini tamamlayan bir bütün oluşturmak zorundadır.

KANLI FAŞİST TERÖR KARŞISINDA GENÇLİK NE YAPMALIDIR?

Gençliğin ve onun bir kolu olan öğrenci gençliğin üzerinde büyük oyunların oynandığı bir dönemde, gençlik ne yapmalıdır?

İşçi sınıfı olmak üzere bütün ulusal demokratik güçlerle dayanışma içerisine girmeli, işçi sınıfının siyasi çizgisinden ayrılmamalıdır. Dünya ve Türkiye ilerici hareketinin tarihi de göstermektedir ki, işçi sınıfının ulusal ve sosyal kurtuluşu yolundan ayrılan gençlik hareketleri, ya faşizme teslim olur, ya da aynı sonuca farklı bir biçimde ulaşacak olan «sol» maceracı bataklığa sürüklenir.

Şu bir tarihsel gerçektir ki, başta işçi sınıfı olmak üzere bütün ulusal demokratik güçlerle aktif dayanışma içerisine girip etrafında bir savunma çemberi oluşturamayan gençlik hareketleri sürekli ve kalıcı olamaz. Dünyada ve Türkiye'de bunun sayısız örneklerini görmek mümkündür. Ülkemizdeki gençlik hareketinin içinde bulunduğu aşama da ise, gençliğin etrafında bir savunma çemberi yaratması sorunu, aynı zamanda bir pratik zorunluluk olarak da kendisini dayatmaktadır.

Kendi birliğini sağlayıp bütün ulusal demokratik güçlerle da-

Tütöd Ankara Şubesi Başkanı ALİ ALTINKANAT :

“ GENÇLİK İGD’DE BİRLEŞMELİDİR ”

— Tütöd Ankara Şubesi başkanı olarak, Tütöd’in yapısı, gelişimi ve amaçları konusunda okuyucularımızı aydınlatır mısınız?

— Tekellerin baskısının ağırlığını duyurmaya başlamasıyla birlikte boyutları genişleyen üretim sürecinde, emperyalist tekkellerin dayattığı teknolojinin olduğu gibi herşeyiyle birlikte ülkemize sokulmasının da etkisiyle teknik elemanlar, makine ve aygıtların başında çalışan kesimlerden, bunların tasarımıyla çalışan kesimlere varana dek çok geniş bir teknik eleman kesimini kapsamakta, bu ise emperyalizme, faşizme ve uluslararası gericiğe karşı verilen savaşımın, başta işçi sınıfımız olmak üzere halkımızın gelişen ulusal bağımsızlık ve demokrasi savaşımına bağımlı olmayı ve işçi sınıfının yanında yerini alarak, savaşımın boyutlarını genişletmeyi gerektirmektedir. 12 Mart faşist dönemi sırasında, diğer emekçi kesimler gibi teknik elemanlar da ağır saldırılara uğramış, 1970 Şubat’ında kurulmuş olan Teknik Elemanlar Sendikası (TEKSEN) 1971’de kapatılmıştır. Bir çok demokratik hak ve kazanımları gaspedilen teknik elemanlar, tüm engellere ve baskılara karşı «egemenliği, erki ele almak için örgütten başka silah yoktur» gerçeğinden hareketle, tüm teknik elemanların demokratik kitle örgütü Tütöd’i (Tüm Teknik Elemanlar Derneği) kurmuşlardır. Özellikle son 3 yılda teknik eleman hareketinin boyutları genişlemiş, 1974 ve 1975’te 1. ve 2. Teknik Eleman Kurultayları, 1976’da ise 34 teknik eleman örgütünün katılımıyla Türkiye 3. Teknik Eleman Kurultayı yapılmış ve kurultay kararlarında doğru bir biçimde «Sendikal haklar mücadelemizin

ve bu haklardan yoksun tüm çalışanların ortak mücadelesinin daha ileriye götürülebilmesi artık bu çalışanların tümünü bir araya getiren ‘Çalışanlar Kurultaylarını’, bu çalışanların demokratik kitle örgütlerinin örgütlü bir birlikteliğinin gerçekleştirilmesini gerektirmektedir. Kurultayımız, ‘Çalışanlar Kurultaylarının’ örgütlenmesi olanaklarının araştırılması ve yaratılmasını temenni eder.» denmiştir.

Tütöd bugünkü yapısı ile çok büyük bir kesimi üretim araçlarının mülkiyetinden yoksun ücretli emekçiler olan tüm teknik elemanları kucaklamayı ve çatısı altında toplamayı, teknik elemanların, özünde bir bütün ve başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçi halkın politik uğraşımının bir parçası olan ekonomik ve demokratik haklar için verdiği savaşımı başarıya ulaştırmayı, söke söke elde edilmiş olan hakları ve demokratik siperleri sonuna dek savunma, geliştirme ve genişletmeyi, yeni ekonomik ve demokratik hakları elde etmeyi ve bu savaşımı işçi sınıfı bilimi ve ülkenin somut koşullarında, kitlenin somut ekonomik ve demokratik istemleri üzerinde yükseltmeyi amaçlamıştır.

1974’te yapılan Türkiye 1. Teknik Eleman Kurultayı, teknik elemanların gaspedilen haklarını ancak grevli, toplu-sözleşmeli sendikal haklarını elde etmeleriyle geri alabileceklerini vurgulamış, 1975’teki Türkiye 2. Teknik Eleman Kurultayı ise amacımızı şöyle belirlemiştir: «2. Teknik Eleman Kurultayı tek gündem maddesi olarak sendikalaşma sorununu kabul etmiştir. Bu kurultay, sendikalaşma konusunun derinlemesine incelendi-

ği, teknik elemanların demokratik hak ve özgürlüklerin iyiden iyiye bilincine varması için birçok işyeri, kent ve bölge toplantılarının yapıldığı ve somut kararlarını çıkardığı bir kurultay olması için çalışmış olan bir kurultaydır.» «...Geçmişteki uygulamalar teknik personelin üye olabileceği teknik eleman sendikaları biçiminde olmuştur. Bu konuda birden fazla sendikaların olması ve ayrı bir sendika kurulması sendikaların gücünü başın-

dan yok etmiştir. Ayrı sendikacılığın getirdiği zorluklar yanında bu tür kurulacak ayrı teknik eleman sendikası: a — Tekelci sermaye karşısında çalışanları bölecek ve mücadeleyi güçsüz kılacaktır. b — Teknik elemanların ekonomik mücadelesi, kurulacak ayrı sendikaların işyerinde dayandığı taban bakımından azınlıkta kalması ve güçsüz olması nedeniyle yürütülemezdir. c — Teknik elemanların üretimde söz sahibi olmaları, üretimi etkileyebilmelerini geçersiz kılacaktır. d — Teknik elemanlarla işçiler karşı karşıya gelecek, işverenler karşılarındaki gücü bölme olanağına sahip olacaklardır.» «...Biz teknik elemanlar sendikal mücadelemizi işçi sendikalarına girmek üzere güçlü bir biçimde sürdüreceğiz.»

— Hangi örgütlenme biçimini seçtiniz ve bunun işlevi konusundaki değerlendirmeleriniz nelerdir? Ne gibi zorluklarla karşılaşıyorsunuz?

— Tütöd, tüm teknik elemanların tek merkezi demokratik kitle örgütüdür. Faşizme karşı verilmekte olan savaşımın örgütlü ve disiplinli bir biçimde sürdürülmesinin gereğine inanan Tütöd, bir yandan tüm teknik elemanların ekonomik ve toplumsal haklarını elde etme doğrultusunda grevli, toplu-sözleşmeli sendikalaşma hakkının alınmasında nesnel temellere dayanan bir örgütlenme ve savaşımı sürdürürken, bunun ayrılmaz bir parçası olan barış, bağımsızlık ve demokrasi savaşımını başta işçi sınıfı ve tüm ilerici, yurtsever, demokratik kitle örgütleriyle birlikte, işçi sınıfı ile eylem birliği ve bir uyum içinde sürdürmeye kararlıdır.

Teknik Eleman Kurultayları ve yaşamın kendisi tarafından yaratıldığı saptanan kent, meslek veya işyeri esasına dayalı teknik eleman dernekleri yerine tüm teknik elemanları kapsayan, her il ve hatta ilçede şube açabilme gücüne erişme yolunda hızlı adımlar atan, işyerlerinde atama ve belirli bir süre sonra seçimle gelen işyeri temsilcileri ve komiteleri gibi alt birimlerden oluşan, üyelerinin aynı görüşte olmasını gözeterek kurulan ayırıcı ve giderek burjuva milliyetçiliğinin batağına saplanan dar örgütlenme yerine yaygın, demokratik merkeziyetçi örgütlenme biçimini seçtik. Böylesi bir yapıda yetkili organlarda saptanmış programın uygulanması ve tüzüğe uyulması, eleştiri-özeleştirisinin yapıcılığının sağlanması, ekonomik gücün artırılması, alt organların üst organlardan bağımsızlaşmaması, üst organların da alt organların eleştirisi ve istemlerini bir kenara itmemesi, her birimde ve genel olarak azınlığın çoğunluğa uymasının sağlanması açısından demokratik merkeziyetçilik kaçınılmazdır.

Örgüt anlayışımızda; üye sayısını gerçek güce eşit görmemekle birlikte, etkinliğin kitlelerden alınan güç olduğuna ve buna bağlı olarak, savaşımı dışar-

dan örgütleyici anlayışa karşı olmamız da kaçınılmazdır. Faşizme ve emperyalizme karşı tüm ilerici, yurtsever, antifaşist ve anti-emperyalist teknik elemanların Tütöd’te somut program etrafında eylem birliği yapmaları ne denli doğalsa, temel ilkesi konularda bunun hiç çelişkisiz, «dikensiz gül bahçesi» olmadığı kabul etmekte, o denli doğaldır. Böylesi bir örgütün yönetimindeki kişilerin birleştirici olabilmesi, kitlenin çeşitliliğinin değerlendirilmesinden çıkacak güçlükler ve ortak eylem için elde olanak ve olasılıkları gözönüne almasına bağlıdır. «Kapitalizmde çoğunluğu örgütlemeye çalışmanın varlığını kimse ciddi düşünemez. İkinci olarak -ve bu temel noktadır- politikasının gerçek, nesnel önemi açısından örgütün bütünlüğü o denli önemli değildir. Politikası kitleleri temsil ediyor mu, yani, onların kapitalizmden kurtarılmasını amaçlamıştır, yoksa azınlığın kapitalizmle uzlaşmasını mı temsil etmektedir.» Bizce, bağımsız bir örgütlenmeden anlaşılması gereken, burjuvaziden ve onun iktidarından bağımsız ve ona karşı, ama başta işçi sınıfımız olmak üzere tüm emekçi halkımızın savaşımının yanında olmaktır.

— Tütöd Ankara Şubesi’nde seçimler geçtiğimiz günlerde yapıldı ve birtakım olaylar meydana geldi. Bu konuya bir açıklık getirir misiniz?

— Tütöd Ankara Şubesi Olağan Genel Kurulu’nda oluşan olayları; burjuvazinin örgütü yaltıma, doğrudan saldırılar düzenleme ve yer yer kapatma, milliyetçiliği kendinden menkul sahte örgütler kurdurma ve bunlarda başarılı olamayınca da yıkma ve bölme çalışmasında kışkırtıcı ajan kullanma yöntemlerinden bağımsız düşünmemek gerekiyor. Farklı görüşlerdeki yönetimi yönelik guruplar ilk başta bu etkenleri gözardı ettiklerinde burjuvazinin ekmeğine yağ sürüyorlar. Önce köylülere, sonra öğrencilere el atan, dünya sosyalist sistemi ve işçi sınıfı hareketince dışlanan akımlar şimdi de teknik elemanlara çengel atmak peşindeler. O’nu bölmek, kitlelerde uyandırdığı saygınlığı yoketmek, başta işçi sınıfımız olmak üzere tüm emekçi halkımızın savaşımından koparmak amaçlanmış, başarıya ulaşamamıştır.

Olağanüstü Genel Kurul büyük katılımı yapılmış, yanlış demokrasi, yanlış örgütlenme ve örgütlerin işlevlerini birbirine karıştıran görüşler bir kez daha kaçınılmaz bir biçimde yenilgiyi tatmıştır.

— Teknik eleman, memur ve benzerlerinin grevli, toplu - sözleşmeli sendikalaşma uğraşımı konusunda düşünceleriniz nelerdir?

— Dünya sosyalist sisteminin güçlenmesi, kapitalist ülkeler işçi sınıfı hareketleri ve ulusal kurtuluş savaşlarının her geçen gün yeni utkuları, zaferler kazanması sonunda sömür alanları giderek daralan ve iç çelişkilerinin de etkisiyle ekonomik-politik bunalımlardan kurtulamayan emperyalist-kapitalist sistem, giderek yıkım noktasına yaklaşmaktadır. Dünya kapitalist sisteminin bunalımı, ekonomik-askeri ve politik yönden bu sisteme bağımlı kılınmış olan ülkemizde de işsizlik ve hayat pahalılığı biçiminde yansımakta, kitleleri yoksulluğun kucağına itmektedir. Buna karşın başta iş-

çi sınıfımız olmak üzere tüm emekçi halkımızın gelişen bağımsızlık ve demokrasi savaşımı, tekelci sermaye ve diğer gerici kesimlerce oluşturulan MC tarafından faşist baskılarla sindirilmek istenmekte, emekçi halkın bilinçlenme ve örgütlenmesini durdurabilmek için, emekçilerin cebinden sermayeye kaynak aktarabilmek için girişilen emekçileri bölücü, ayırmacılıkların bu süreci daha da hızlandırması sonunda son çare olarak açık faşizmi yerleştirme doğrultusunda düzenlenen plan adım adım ve 12 Mart döneminden daha örgütlü uygulanmaktadır. İşçiler, memurlar, öğretmenler, teknik elemanlar, öğrenciler ve tüm emekçi halkımıza doğrudan saldırılar düzenlenmekte; baskılar, kıyımlar ve işlenen cinayetler giderek yoğunlaştırılmaktadır.

Türkiye 3. Teknik Eleman Kurultayı kararlarında da belirtildiği gibi tüm teknik elemanlar, tekkellerin baskı ve sömürsünün yoğunlaştığı günümüz koşullarında gözönüne alındığında, büyük kesiminin birer ücretli emekçi olarak işçi sınıfına yakınlaştığı, işçi sınıfı teknik elemanlarla özdeşleşmemekle birlikte tüm emekçilerin üretim süreci içindeki konumları birbirine yakınlaştığından, ortak eylem alanı genişlemektedir. Grevli, toplu - sözleşmeli sendikalaşma hakkının alınmasında bu nesnel temellere dayanan bir örgütlenme ve savaşım gerekir. Tüm emekçilerin sürdürdüğü bu ortak savaşım, işçi sınıfı bilimi ışığında, onunla eylem birliği ve bir uyum içinde yürütülmelidir.

— Tırmanan faşizm tehlikesine karşı halktan yana ileri-demokratik bir iktidar için verilen savaşımın teknik elemanların yeri nedir, ne olmalıdır?

— Faşizm; işbirlikçi, büyük burjuvazinin en kanlı, en terörcü diktatöryasıdır. Ve başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçi halkın, küçük burjuvazinin ve orta burjuvazinin ezici çoğunluğun çıkarlarına karşıdır. Bu bakımdan, bu sınıf ve tabakalar arasında eylem birliğinin nesnel temelleri vardır. Tüm anti-faşist, anti-emperyalist güçlerin faşizme karşı eylem ve gücüne girişimleri için var olan olanaklar genişletilmeli ve gerçekliğe çevrilmelidir. Eylem ve gücüne ancak işçi sınıfının öncülüğünde uzun vadeli bir kalıcılık kazanabilir. Bu bakımdan, işçi sınıfının birliğini bölücü, gurupcu eğilimler zararlı olmaktadır. İşçi sınıfının ulusal ve uluslararası eylem birliği faşizme, emperyalizme ve gericiğe karşı savaşım için zorunludur. Bu noktada, dünya sosyalist sisteminin

Ali Altinkanat

varlığı çözümleyici, ışık tutucu bir unsurdur. Bu sistemin kendisi, birlik için bir güvencedir. Faşizme, emperyalizme karşı savaşımın teknik elemanlar kitle olarak başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçi halkın yanında yer almak zorundadır. Bu bakımdan Tütöd, Teknik Eleman Kurultay kararlarında da belirtilen işyeri, kent veya meslek esasına göre oluşturulmuş teknik eleman derneklerinin üyelerini de toparlayarak geniş ve yaygın bir örgütlenmeye gitmeli, emekçi halkla ve işçi sınıfıyla, onun devrimci üst - kuruluşu DİSK’le ortak eylemlere girişmeli, kadroları bu konuda eğitmelidir. Teknik Elemanların uluslararası ilerici - devrimci demokratik kitle ve meslek örgütleriyle bağlantılar kurulmalı, deney ve

bilgi alış - veriş yapılarak, eylem uyumunu oluşturmanın yolları araştırılmalıdır.

— Teknik elemanlar olarak gençliğe iletmek istediğiniz birşeyler var mı?

— Gençlik, önemli ilerici potansiyeller taşıyan bir güçtür. İşçi sınıfı, ilerici teknik elemanlar, gençlik ve öteki ilerici güçler kendi içlerinde ve aralarında ortak anti-faşist, anti-emperyalist eylemlere girişmelidirler. Bu açıdan, öteki ilerici unsurlar için olduğu gibi, gençlik de güçlerini birleştirmek ve zararlı, bölücü akımlara karşı durmak zorundadır. İşçi sınıfının yarım yüzyılı aşan devrimci deneyimi ve geleneği, bu zorluğu aşmak için önemli potansiyeller barındırmaktadır. Gençlik bu deneyimden dersler çıkarmak için güçlerini ilerici kuruluşu olan İGD’de bir araya getirmelidir. Özel olarak teknik öğrenim gençliği ilerici meslek örgütleriyle, genel olarak gençlik, ilerici - devrimci gençlik kuruluşlarıyla ciddi ilişkiler kurmalı ve geliştirmelidirler. Öğrenci gençlik- emperyalizmin vurucu güçleri tarafından kendisine yöneltilen saldırı ve cinayetleri, kendi örgütünü işçi ve köylü gençliği de kapsayacak biçimde geliştirdiği ve hareketin yönetimini işçi gençliğinin ağırlığında rayına oturtabildiği oranda önleyebilecektir.

DUYURU

Bu sayımızda bir haftalık gecikmeyle elinize geçmiş bulunuyor. Anadolu satışını yapan kuruluş ve kişilerin, satılan gazetelerin parasını göndermemesi nedeniyle ortaya çıkan bu durum hepimizi üzmektedir. Durumun düzeltilmesi herkesin üzerine düşeni yapmasına bağlıdır. Durumu bir kez daha duyurmayı görev biliriz. Saygılarımızla.

İlerici Yurtsever Gençlik

SPOR VE

SPOR KONUSUNDA SÖYLEYECEKLERİMİZ VAR

Dört yılda bir yapılan spor olaylarının en büyüğü Olimpiyat oyunlarının yirmibirincisi sürüyor. Gazeteler, radyolar, televizyon hep Olimpiyat oyunlarından, spordan söz ediyor. Spordan bu denli çok söz edilen şu günlerde spor üzerine ilerici yurtsever gençliğin söyleyecekleri de var, kuşkusuz. Spor yapma olanakları kısıtlanan, ellerinden alınan bizler spora da emekten yana bir gözle bakıyoruz.

Spor insan yaşamında önemli bir yeri olan bir olgudur. Spor, fizyolojik ve psikolojik olarak bireyler üzerine büyük etkiler yaptığı gibi, sosyal işlevi açısından da kitleler üzerinde önemli etkiler yaratır. Sporun bu çeşitli alanlardaki etkileri ikilidir. Yani hem olumlu, hem de olumsuz yönden etkileyebilir bireyleri ve toplumu. Aynen kültür gibi, edebiyat gibi...

Sporun fizyolojik etkisi çağımızda artık «kaçınılmaz»a doğru gitmektedir. Spor artık tıp konuları arasındadır. Tıbbın birleştiği nokta sporun (tabi ki yapılış biçimi ve oranı hastalığa ve hastaya göre ayarlanmak üzere) tedavi hekimliğinde önemini gittikçe artırmıştır. Uzun süredir (özellikle ortopedide) kullanılan sporla tedavi artık öylesine yaygınlaşmıştır ki kalp hastalarına bile krizden bir süre sonra halter çalıştırarak kalp kaslarını güçlendirme yoluna gidilmektedir. Ancak sporun esas fizyolojik etkisi koruyucu hekimliktedir. Şu bilinen bir gerçektir ki spor insan vücuduna büyük bir dayanıklılık kazandırmakta ve hastalıklara karşı koruyucu etki yapmaktadır. Kan dolaşımının, sinir sisteminin çalışmasının düzene girmesi, kalp, ciğerler gibi organların güçlenmesi, vücut için tehlikeli olan toksinlerin, yağların atılması güçlü, dayanıklı, daha verimli insanlar oluşturmaktadır. Spor yapan bireylerin çeşitli spor çalışmalarını sırasında kendilerine güvenleri artmakta, dışı açılmakta, yeteneklerini kullanmayı öğrenerek kişilikleri gelişmektedir. Spor çalışması sı-

BİZDE BEDEN EĞİTİMİNE, SOVYETLER BİRLİĞİNDE OLDUĞU GİBİ, SOSYALİST TOPLUM KURUCULUĞUNUN VE YURT SAVUNMASININ SON DERECE ÖNEMLİ BİR ETKENİ GÖZÜ İLE BAKILMALIDIR.

BEDEN EĞİTİMİ, DAHA GÜZEL BİR GELECEK UĞRUNDAKİ MÜCADELEDE HALKIMIZIN SAĞLIK VE KUVVET KAYNAĞIDIR.

G. Dimitrov

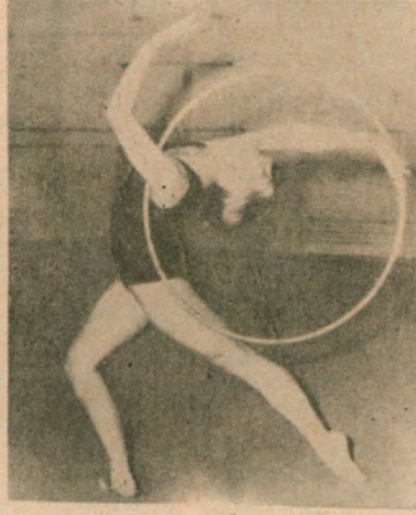
rasında düzenli bir yaşam süren, yeni taktikler geliştirme, müsabakada anında karar alma durumunda kalan bir sporunun spor dışı yaşamında da aynı araştırmacılığı göstereceği, aynı düzeni sürdüreceği doğaldır.

Sportif karşılaşmalar sırasında çeşitli yörelerden, ülkelerden ırklardan, dillerden insanlar biraraya gelmekte, dostluk kurmaktadır. Aynı amaç için çaba harcamak insanları birbirine yaklaştırmaktadır.

Sporun bu bir kaç cümleyle özetlenen işlevi aslında tüm yaşantımızı kapsamakta. Günlük yaşantımızda eskisi kadar efor sarfedemediğimiz, gözönüne alınacak olursa başta sağlık açısından, sporun yaşamımızdaki önemi ortaya çıkar. Hele insan yaşamının hiçe sayıldığı, çevre kirlenmesinin, kötü beslenmenin yaşamı tehdit ettiği kapitalist ülkelerde sağlık sorunu ve sporun gerekliliği bir kez daha önem kazanır.

Ancak sporun işlevinin ikili olduğunu ve olumsuz yönde de etkili olabileceğini belirtmiştik. Bu olumsuz etki sporun bilgisizce yapılması ve amacından sapıtılmasıyla ortaya çıkar. Fizyolojik açıdan yanlış seçilen bir spor, yanlış uygulanan çalışma programı, ya da haddinden fazla çalışma insanı sağlıklı kılmak bir yana sağlıklı bir insanın yaşamını tehdit edebilir. Yine «kazanmak» sabit düşüncesi kafalarına işlenen spor-

cular psikolojik açıdan yarar sağlamak yerine yıkıma uğrarlar. Her branşta sadece bir tane «birinci» olabileceği gerçeği gözardı edilirse ve «Kazanmak», «diğerlerinden üstün olmak» düşüncesi körüklenirse (ki kapitalist ülkelerde spor adına yapılan budur ve sporu amacından sapırtmak için alabildiğine körüklenir bu çarpık anlayış) spor yarışmaları sonunda iki, üç tane kendi gücünü abartan, şımarık şampiyon ve yüzlerce yıkılmış, «yenik» insan ortaya çıkar.

M. Gigova, modern cimnastik şampiyonu.

Spor anlayışının çarpıtılması sonucu ortaya çıkacak toplumsal sakatlıklar ise çok geniş boyutlardadır. Az kişinin sporla uğraşabildiği ve milyonların seyrettiği sporlar (!), sporluktan çıkıp kısa sürede hastalığa dönüşür. Kardeşlik, dostluk yerine düşmanlık duyguları körüklenir.

SPORUN ÖNEMLİ İŞLEVİ

Sporun, halklar arasındaki dostluk, kardeşlik ve barışa katkısı açısından yadsınamaz bir yeri vardır. Spor karşılaşmalarında çeşitli uluslardan gençler biraraya gelir, birbirleriyle dostluk kurarlar. Diğer ülkeleri, o ülkelerin yaşam biçimlerini görür, değişik ülkeleri tanır. Öyle ki spor, sınırlar, engeller tanımaz. Burjuva yayın organları sosyalist ülkeleri, sosyalist ülkelerdeki yaşam biçimini, emek kuruculuğu yolundaki başarılarını hep gizlemek çabasıdadır. Bu yolda yayınlardan kaçarlara ya da yalanlarla dolu yayınlar yaparlar. Ancak spor bu engelleri aşabiliyor. Emekten yana ülkelerin teknik, toplumsal başarılarını göstermekten kaçınan gazeteler, radyolar, televizyonlar spor karşılaşmalarını yayınlamak zorunda kalıyor. Ve yayınlarda sosyalist ülkelerin başarıları sergileniyor, yayımcıların son gayretle bağırıp durduğu olumsuz yorumlara rağmen. Kapitalist ülkelerin çektiği «demirperde» yi ilk aşanlar spor ekipleriydi. İşçiler emekçiler, ezilen halklar sosyalist ülkelerin sağlık dolu, başarılı sporcularını gördükçe bu başarının kalıcı olduğunu izledikçe sosyalizmin ileri adımlarına tanık oluyorlar. Sosyalizme olan inançları bir kez daha artıyor. Spor dostluğun ve barışın sağlanmasında önemli kazanımlar sağlıyor.

KAPİTALİST ÜLKELERDE SPOR, AFYON OLARAK İLERİ SÜRÜLÜR.

Kapitalist ülkelerde spor, ücretli kö-

lelik düzeninin sürdürülmesine yöneliktir. Spor yapma olanağı sadece belirli bir zümreye tanınmıştır. Emekçi çocukları spora zaman ayırma olanakları kısıtlı olduğu için zaten spora uzak tutulmaktadır. Ayrıca kurulu (zaten sayıca az olan) spor tesisleri halka açık olmadığı için spor yapma olanakları iyice yokedilmektedir. Spor adı altında bireycilik körüklenmekte, «seyirlik oyun» haline dönüştürülen profesyonel futbol, basketbol karşılaşmaları kitle yayın araçlarıyla sürekli yayınlanmakta, kitleler üzerinde beyin yıkama aracı olarak kullanılmaktadır.

Sporun insan sağlığındaki önemi burjuva sağlık anlayışına bağlı olarak bir kenara atılmıştır. Bir kaç kişi sporla uğraşırken, milyonlar onları sadece seyretmektedirler. Spor bu anlayışla ele almak, hastayı ilaç kutusunun karşısına oturtup tedavi etmeye çalışmaya benzer. Spor sadece halkın dikkatini toplumsal sorunlardan uzak tutmak, gözlerinin önüne perde çekmek için kullanılmaktadır. Zaten bu türde yapılanlara Spor demenin olanağı yoktur. Sporun dejenere edilmesi söz konusu olmaktadır. Yaşamlarını spor (!) yaparak kazanan yıldızların (!) yaşamları, bir kulüpten diğerine geçmeleri, hasta olmaları, özel yaşamları halkın adeta zorla kafasına sokulmaktadır. İzlenen amaç kitlelerin bu kişileri «ulaşılacak ideal» olarak görmesi, bir yıldız futbolcu, ya da bir yıldız basketbolcu olmayı düşlemesi, kurtuluşunu bu «mucizeye» bağlamasıdır. Spor bu anlamda burjuvazi tarafından toplumun afyonu olarak kullanılıyor. Brezilya için yarı şaka yarı ciddi söylenen «Pele olmasa bu ülkede devrim olur» sözü burjuvazinin spor

OLİMPİYAT İÇİN KARA ŞARKI

Bizim için yarışın, dedi halk
yolcu ederken,
Çocuklarını yolcu ederken
olimpiyada,
kara derli çocuklarını
Afrika'nın,
limanlardan, hava alanlarından,
Mozambik'in sesiyle, Angola'nın.
Bizim için yarışın, onurumuz için,
kaldırdık düştüğü yerden,
ayak altından!
Övüncüyle yarışın bağımsız
günlerini!
Nasil actıysanız ölüme
göğsünüzü
varış ipine de öyle uzatın:
Zaferle!
Daha hızlı, daha yüksek, daha
İleri
son vermek için hor görmelerini!
Hatırlatın, saldıkları vakit
güvercinleri,
onlar bağışlamadı kendimiz
kazandık,
özgürlük alnımıza yazılmış değildi!
Ağırlığını duysun sizi
alkışlayanlar
yıllar yılı taşıdığımız zincirin,
duyurmak için yarışın bütün
dünyaya
ürünsüz kalacağını devşiren
sevincin,
son kurtuluş şafağı da sökene
kadari

Kemal Özer

Olimpiyat şampiyonu VALERY BORZOV

GENÇLİK

adına yaptığı bu aldatmacayı yansıtmaktadır. Kapitalist ülkelerde spor yapma olanakları burjuvazinin elindedir. Emekçi sınıflardan gelen sporcu ise sadece bu gerçeği gizlemek işine yaradığı gibi, alınıp satılan birer meta durumundadırlar.

Spor olayları, radyolarla-televizyonlarla, kitlelere ulaştırılırken sermaye düzeninin tüm beyin yıkama araçları da kullanılmaktadır. Dikkatini onsekiz içinde gole giden sporcuya yoğunlaştırmış olan izleyici birden ekranda fişmekan çamaşır tozunun faziletlerini seyretmektedir. Ve bu sürüp gitmekte yayın boyunca. 1976 Montreal Olimpiyatlarında yüzme yarışlarının programı Amerikan ABC televizyon şirketinin reklamlarını araya sokabileceği bir biçimde düzenlenmiştir. İki yarış arasında verilen uzun arada televizyon şirketi reklamlar yayınlamakta. Olimpiyat programı da kapitalist düzenin gereği olarak televizyon şirketinin keyfine göre ayarlanmaktadır. Özel mülkiyet düzenini sürdürebilmek için tüm araçları sonuna dek kullanan burjuvazi spordan da büyük ölçüde yararlanmaktadır.

SOSYALİST ÜLKELERDE SPOR KİTİSELDİR.

Sosyalist ülkelerde ise spor halkın yararlanabileceği bir biçimde düzenlenmiştir. Spor tesisleri herkese yetecek nicelik ve niteliktedir. Sosyalist ülkelerde profesyonel spor yoktur. Gençlerin ve her yaştaki yurttaşların spor yapabilmeleri güvence altına alınmıştır. Devlet sporcularının her türlü gereksinimlerini sağlar. Sovyet toplum bilimcisi Zaradov sporu şöyle tanımlıyor: «Sosyalizmde spor, genç neslin yalnız fiziksel değil, aynı zamanda estetik ve moral gelişmesini sağlayan, iradesini çelikleştiren ve ona kolektivist nitelikler kazandıran bir araçtır.»

Sosyalist ülkeler kitleye dönük spor uygulaması sonucu uluslararası yarışmalarda başarıdan başarıya koşmaktadırlar.

Bir balkan ülkesi olan Romanya'da zorunlu öğrenim 12 yıldır. Bu 12 yıl boyunca gençlerin okullarda spor yapması zorunludur. Bütün sınıflarda spora ders programı içinde yer verilmiştir. Spor eğitimi, Yüksek Kültür Fizik Fakültesi mezunu hocalar tarafından yürütülür. Romanya'da sadece futbol dalında 2000 öğretmen vardır. 1500 stad ve sahanın bulunduğu ülkede 100 bin lisansiyeli sporcu bulunmaktadır. Komşumuz Bulgaristan'ın 10 milyon nüfusundan 2 milyonu aktif olarak sporla uğraşmaktadır. Ülkede herkesin kullanımına açık 507 stad, 2375 futbol sahası, 5267 voleybol, 2280 basketbol, 769 eltopu (hendbol) sahası, 66 tenis kortu, 388 yüzme havuzu, 5 hipodrom, 24 kayak merkezi, 11441 jimnastik salonu vardır. Ülkede 14 kayak okulu ve 245 spor okulu vardır. Bu dallarda 22 bin kişi ihtisas yapmaktadır. Son yıllarda Bulgaristan'da her köyde bir veya birkaç spor tesisi kurulmuştur. Köylüler birçok güreş, halter, atletizm ve futbola ilgi göstermektedir.

Sovyetler Birliği ise spor tesisleri yönünden son derece zengindir. 1980 Olimpiyatlarının yapılacağı tesisler şimdiden hazır. Bu güne dek olimpiyatları düzenleyen her ülke özel tesisler kurarken, Moskova'da olimpiyatların

yapılabileceği nitelikte tesisler çoktan hazır, halkın kullanımına açıktır. Sovyet tesisleri hakkında bir fikir verebilmek için şunu söyleyebiliriz. Yüksek ve orta dereceli okulların tümü müstakil spor tesislerine sahiptir. Her iki ilk okuldan birinin kapalı salonu vardır. Şimdi her okula bir salon kazandırabilmek için çalışıyor sosyalist toplumun önderleri.

Son yıllarda spor alanlarında sık sık gördüğümüz üç harf var: DDR. Bir ül-

OLEG BLOKHİN

kenin isminin baş harfleri bunlar: Demokratik Alman Cumhuriyeti. Son dört yılda uluslararası alanda 591 madalya kazanmış. 1976'nın ilk altı ayında salt yüzmede 15 dünya rekoru kırmış DAC sporcuları.

Bu başarılarla ulaşan DAC'nin 17 milyon nüfusu var. 1968 yılında kabul edilen yeni Anayasaya göre «beden eğitimi, spor ve turizm, yurttaşın beden ve zihinsel yönden gelişimine hizmet eden bir etmendir. Devlet ve kuruluşlar; yurttaşın hangi yaşta olursa olsun, beden eğitimi ve spor olanağı yaratmak ve bunu değişmez planlarla yürütmekle yükümlüdür...» Diğer sosyalist ülke anayasalarında da yurttaşların beden eğitimi ve spor yapabilme hakkı güvence altına alınmıştır. DAC'de 1966 yılında 21 spor lisesi vardı. Şimdi ise her kentte iki spor lisesi kurulması temel ilke olarak benimsenmiştir. Bu okullara tüm derslerden ortalama «iyi» alan ve sporda üstün yeteneği olduğu saptanan ilk okul beşinci sınıf öğrencileri alınır.

DAC'de beden eğitimi ana okulunda, 4 yaşında iken başlar. «Spartakiade» oyunları adı verilen organizasyonda ilk okuldan liselere dek tüm yaş guruplarındaki öğrenciler branşlarında sürekli olarak yarışma ve seçmelere girerler. İlçe finallerini kazananlar il finallerine, onlarda başarı kazananlar iki yılda bir yapılan Cumhuriyet Spartak Oyunları finallerine katılırlar. 1965'de yapılan Spartak oyunlarında ilçe finallerine 1 milyon, il finallerine 321 bin, Cumhuriyet finallerine 11000 öğrenci katılmıştı. Sadece güreş finallerine katılanların sayısı 750 idi. 1975 yılında yapılan ön seçmelere ise 4,2 milyon öğrenci katıldı.

Her yaştaki kişilerin katıldığı «Sportabzeichen» organizasyonuna ise daha 1968 yılında 6 milyon kişi katılmıştı. DAC'de bugün 170 bin uzman antrenör, 80 bin değişik branş hakemi, 300 bin spor yöneticisi, spor uzmanı yetiştiril-

«SOSYALİZM'DE SPOR, GENÇ NESLİN YALNIZ FİZİKSEL DEĞİL, AYNI ZAMANDA ESTETİK VE MORAL SAĞLAYAN, İRADESİNİ ÇELİKLEŞTİREN VE ONA KOLEKTİVİST NİTELİKLER KAZANDIRAN BİR ARAÇTIR.

Zaradov

miştir. DAC'de 490000 lisansiyeli futbolcu, 14000 güreşçi, 155000 atlet, 348955 cimnastikçi, 2160 genç ve 6115 yıldız güreşçi bulunmaktadır. Tüm gençlerin spor yaptığı ülkede, spor ve beden eğitimi sadece gençlere özgü değil, tüm yaşlardaki yurttaşların katıldığı bir etkinlik. Her yaştaki yurttaşın günde on dakikalık standart «işyeri kültürafiziği» uygulamaları sürmektedir. DAC'de sporda temel amaç «kazanmak değil, toplum için daha üretken olmak ve bunun için yarışmaktır.» (DAC hakkındaki sayılar spor uzmanı sayın Turgay Renlikurt'un Cumhuriyet gazetesindeki yazılarından derlenmiştir.)

TÜRKİYE'DE SPOR NE HALDEDİR?

Türkiye'ye gelince spor herşeyde olduğu gibi işçi sınıfının ve emekçilerin aleyhine, büyük burjuvazinin çıkarları doğrultusunda işletiliyor. Tesisler az ve yetersiz. Az olan tesisler bir de kapısına kilit vurularak halka kapatılıyor. Yapılan tesisler çok sayıda insanın spor yapacağı antreman salonları/tesisleri değil; tribünlü, ısıtması zor, büyük seyirlik tesisler. Böyle olunca da çoğu zaman kapalı kalıyorlar. Çeşitli sporlar için gerekli yardımcı araçlar milli takımların çalıştığı salonlarda bile yok. Tesis, araç, gereç

yönünden yetersiz olan spor dünyamız, spor politikası yönünden de çarpık. Spor kitleye dönük olmadığı için sınıfsal konumu uygun kişiler spor yapıyor. Emekçilerin spor yapabilmesi tesadüflere bağlı. Okullarda haftada 45 dakika olan beden eğitimi derslerinin tesis, araç ve öğretmen yetersizliği de üzerine binince gülünç olduğu ortadadır. Zaten haftada 1 saat antreman yapıp altı gün spordan uzak kalmanın fayda yerine olsa olsa zararı vardır. Bu açıdan liselerdeki beden eğitimi dersleri sağlık açısından sakıncalı olmaktadır. Okul dışı gençliğe ise hiçbir spor yapma olanağı tanınmamaktadır.

Ülkemizde spor adı altında profesyonel futbol kitle yayın araçlarıyla kamuoyuna yansıtılmakta. Yıldız futbolcuların özel yaşamları, santfor filanın burundaki sivilce günlerce anlatılmaktadır. Bir histeriye dönüştürülen profesyonel futbol sonunda (zaten pek ilgisi olmadığı) sporluktan iyice çıkmakta ve savaş halini almaktadır. Maçlarda «sürekli çıkan kavgalar, hatta birkaç yıl önce Sivas-Kayseri maçında 30'dan fazla seyircinin kavgada ölmesi burjuvazinin spor politikasının sonucudur. Bir bardak suda koparılan fırtınalarla, bir sporcumuzun kişisel gayretiyle, bir daha ulaşamayacağı bir başarının aylarca anlatılmasıyla halk kitlelerinin gözüne perde çekilmeye uğraşılmaktadır. Spor olanaklarının okul dışı gençliğe (işçi gençlik, köylü gençlik) hiç ayrılmadığı ülkemizde tesislerin % 90'ı seyirlik sporlara ayrılmıştır ve sporcuların yüzde seksenine yakını futbolcudur.

Gençlik, spor olanaklarından yararlanmalıdır. İlerici, yurtsever Türkiye gençliği dünya gençliği ile dostluk bağlarını geliştirecek sportif temaslar yapılmasını istemektedir. Sağlık ve eğitimin bir parçası olan spor gençliğin uğraşı alanlarından biridir.

TÜM GENÇLİĞE SPOR YAPMA OLANAKLARI YARATILMALIDIR.

Manuela Gross ve Uve Kagelmann

ÇBS İşçileri: "MAOCULAR BİRLİĞİMİZİ PARÇALAMAK İSTİYOR"

İlerici Gençler Derneği, işçi-geçlik dayanışmasından somut örnekler veriyor. İşçi sınıfının demokratik ve sendikal hakları için verdiği mücadelede, grevlerde, direnişlerde İGD'de hazır bulunuyor. İGD tiyatrosu grevci işçiler tarafından coşkuyla alkışlanıyor.

Geçtiğimiz günlerde de yüzden fazla İGD üyesi, İGD tiyatrosu ve korusu grevdeki Petrol-İş üyesi CBS işçilerini ziyaret ettiler. İGD üyeleri, grevci işçilerle elele halay çektiler, marşlar, türküler söylediler. İGD tiyatrosunun oyununu çok beğenen işçiler tekrar gelinmesi için rica ettiler. Bu arada bizde işçilerle sohbet ettik. İlerici Yurtsever Gençlik olarak sorunları tartıştık.

ÇBS de 450 işçi çalışıyor. Hepsisi de Türk-İş'e bağlı Petrol-İş üyesi. Fabrikanın sermayesinin yarısından fazlası bir İngiliz firmasına ait.

İşçilerden biri grev nedenlerini şöyle anlattı: «5 ay süren toplu sözleşme görüşmeleri anlaşmazlıkla bitti. 1 Haziran günü de patron fabrikeyi kapatarak bizleri dışarı attı.»

Grev kararının alınmasından sonra işveren grevi kırmak için çeşitli yollara başvurmuş. Genç bir işçi de patronun bu oyunlarını şöyle anlattı: «İşveren bankaya tazminatlarımızı yatırarak ve kararı noter kanalıyla bildirerek bizleri işten attı. İşçiler arasındaki birliği parçalamak için 'İş ve İşçi Bulma Kurumu' ile işbirliği yaparak, hepimize iş bulunduğunu bildiren davetiyeler gönderildi. Bu oyunda sökmeydi. Bu defa macocular birliğimizi parçalamaya giriştiler. Yaptığımız bir mitinge gelen bu bozguncular yarattıkları provakasyonlarla kime hizmet ettiklerini gösterdiler. Birlik ve dayanışmamızın geleceğini düşünerek bir daha bu bozguncuları aramıza almamaya karar verdik.»

İşçi-Gençlik dayanışması konusunda diğer bir işçi şunları söyledi: «Sorunlarımıza Türkiye işçi sınıfının meseleleri açısından yaklaşan DİSK üyesi genç işçiler grev yerine gelerek bizle dayanışmalarını gösteriyorlar. İGD'de işçi-Gençlik dayanışmasını somut olarak göstermiştir.»

MÜCADELEMİZ SÜRECEK !

Başta işçi sınıfı ve tüm emekçi halkımızın ekmek, barış, özgürlük savaşını kanla bastırılmak istenmektedir. Ama işçi sınıfının şanlı mücadelesini hiçbir güç engelleyemeyecektir.

Burjuvazinin, her gün pek çok yerde rastlanan pis dolaplarından birine de Turgutlu top- rak sanayinde rastlanmaktadır.

Turgutluda 40'ın üzerinde kiremit, blok fabrikası vardır. Yaklaşık yaz mevsiminde sekiz bin işçi çalışmaktadır. Sağlam Kiremit, Blok Fabrikasında işçiler sigortasız, sendikasızdır.

16 Temmuz 1976 günü fabrikaya sigorta müfettişleri gelmiştir. İşçilere, ne zamandan beri çalıştıklarını ve kaç para aldıklarını soruyor. Patron: «Bunlar 1 haftadır, şunlar üç gündür çalışıyor» diyor. İşçiler patronun yanlarını ortaya çıkarıyorlar. «Biz, 1,5 aydır çalışıyoruz, yövmiyemiz şu kadar» diyorlar. Hırçınlaşan patron, rüşvetin kol gezdiği ülkemizde, sigortacıları yazıhanesine çekerek işi düzeltiyor.

Ertesi gün patron iki işçinin işine son veriyor. Sebep 1,5 aydır fabrikada çalıştıklarını söylemeleri. İşçiler, işlerinden ikisinin işine son verilmesini görünce üretimi durduruyor. Direnişe geçiyorlar. İsteklerini şöyle sıralıyorlar:

- a) Fabrikadan çıkarılan iki işçi arkadaşımız tekrar işe alınmalı,
- b) Kadın işçiler üzerinde uygulanan namussuz hareketlere son verilmeli,
- c) Bütün işçiler sigortalanmalıdır.

Daha sonra patronun jandarma çağırmasıyla, faşist beslemelerde harekete geçiyorlar ve direniş kırıyorlar. Fakat işçiler şöyle sesleniyorlar: «Bizler patronların namussuzluklarının pek çoğunu yakından gördük. Jandarmanın, sigortacıların kimlerden yana olduğunu, direnişin, grevin okul olduğunu gördük. Direnişimizin kırılmasının maddi kökenini bulduk. Bundan sonra patronların karşısına daha güçlü çıkacağız.»

— YAŞASIN EKMEK - BARIŞ - ÖZGÜRLÜK SAVAŞIMIZ.

— YAŞASIN BAĞIMSIZLIK, DEMOKRASİ, BARIŞ VE TOPLUMSAL İLERLEME MÜCADELEMİZ.

DİSK'İN BURSA MİTINGİNDE: İŞÇİ-GENÇLİK ELELE

**BURJUVAZİ
KATLETTİ İÇİMİZDEN BİRİMİZİ
BU,
ÖLMEYEN BİR
ÖLÜMÜDÜR...
BURJUVAZİ
KAVGAYA DAVET ETTİ BİZİ
DAVETLERİ
KABULÜMÜZDÜR...**

Muammer Çetinbaş adlı Maden-İş üyesi işçinin faşist ceterlerce katledilmesi üzerine, olayı protesto etmek için DİSK Bursa'da bir miting düzenledi. 10 Temmuz 1976 günü çevre il ve ilçelerden Bursa'ya akan işçi, aydın, öğrenci seli karşısında işbirlikçi büyük burjuvazi telaşa kapıldı. Bu yığınsal eylemi engellemek için elinden geleni yaptı. Yüzlerce otobüsten oluşan konvoyun Bursa'ya ulaşma-

sını geciktirmek için yol boyu tomsonlu polisler arama bahanesiyle konvoyun yolunu kestiler. Ama işçiler kararlıydılar. Onları durdurmaya ne ordaki birkaç görevli, ne de burjuvazinin gücü yeterdi.

Bursa'da stadyum önünde toplanan binlerce işçi, memur, öğrenci, çevre illerden gelenleri büyük bir coşkuyla karşıladı.

Mitinge çevre illerden gelen binlerce İlerici Gençler Derneği (İGD) üyesi, yürüyüş kolundaki yerini alırken «İşçi-Gençlik elele demokratik cephe» sloganını haykırıyordu. Buna karşılık işçiler ise «Yaşasın İGD» ve «İGD geliyor» sloganlarıyla karşılık veriyorlardı.

Stadyumda başlayan yürüyüş kolunun bir ucu miting alanına yaklaşıırken diğer ucu henüz ha-

Tomsonlu sivil polisler, 150 otobüsü 1,5 saat beklettiler.

rekete geçmemişti. Onbinlerin katıldığı böylece yığınsal anti-faşist, anti-emperyalist nitelikteki bir eylemi provoke etmek isteyen bozguncuların tepesine işçi sınıfının demir yumruğu iniyordu. Yürüyüş kolu boyunca disiplinli ve güvenliği sağlayan DİSK görevlileri, işçi sınıfının disiplinine uymak istemiyenlere müdahale etmişler ve fırsatçı tavırları açığa çıkarmışlardır.

Yol boyunca «YAŞASIN DİSK» «Bağımsız Türkiye», «Faşizme Geçit Yok», «İşçi Gençlik Elele Demokratik Cephe», «141-142 Kaldırılmalıdır», «DGM'ye HAYIR», «NATO'DAN ÇIKILSIN ÜS- LERE EL KONSUN» «KATİL İKTİDAR» belgilerini haykırarak miting alanına girenleri hoparlörlerden «TÜRKİYE İŞÇİ SINIFINA SELAM» ve «Geliyoruz Zincirleri Kırma Kırma Hey» marşları karşılıyordu.(Devamı 11. say

MADEN-İŞ ÜYELERİ: "OTOMARSAN İŞVERENİNİN OYUNLARINI BOZACAĞIZ"

Uğurlu Sanayi ve Tic. Kom. Şti., Ege Sanayii, Bulutlar Makina Sanayii, Pres Döküm işçilerinden sonra Otomarsan işçileri de, işverenin DİSK'e bağlı T. Maden-İş Sendikasını tanıtmak istemesi ve 11 işçiyi işten atması üzerine 19.7.1976 günü direnişe geçtiler.

Otomarsan'da 1200 işçi çalış-

rıne noter kanalıyla 26.7.1976 günü işe başlamaları için yazı gönderiyor.

Ve nihayet, 24.7.1976 günü sabah saat 7.30 da toplum polisleri fabrikanın çevresini sarak 20-30 kişilik işçi gruplarına saldırıyor. Bu durum karşısında işçiler Atlı Zincir'in önünde 250-300 kişilik bir grup halinde top-

yor. İşveren, direnişteki işçilerin evlerine adamlar yollayarak işbaşı yapmaları gerektiğini, aksi halde hiçbir yerde iş bulamayacaklarını söyleyerek, tehdit ediyor.

Fakat, işçiler kararlı, inançlı, Maden-İş'e güveniyorlar. DİSK'te bütünleşmekten gurur duyuyorlar.

Direnişin 3. günü işverenin getirdiği toplum polisleri, 60-70 kadar işçiyi zorla fabrikaya sokuyorlar. Ne var ki işçiler, birkaç saat çalıştıktan sonra direnişteki arkadaşlarının yanına kaçıyorlar.

Bu kez işveren işçilerin evle-

lanıyorlar. Polisler burada toplanan işçilere de saldırıyorlar ve 50'ye yakın işçiyi ağır ve hafif yaralıyorlar. Bununla da yetinmeyip tuttuklarını otobüslere bindirerek burada da topluyorlar.

Bunun üzerine işçiler toplu olarak Londra asfaltında bir protesto yürüyüşü yapıyorlar ve çeşitli sloganlar atıyorlar.

Maden-İş Sendikası avukatları gözaltına alınan 12 işçiyi serbest bırakıyor. Şu anda direnişin durumu şu, 200'e yakın işçi fabrikada zorla, baskıyla çalıştırılıyor. İşçilerin büyük bir bölümü ise fabrika çevresinde direnişi sürdürüyor.

EFE TARIM'DA İŞÇİLER DİRENİŞE GEÇTİ

(İ. Y. G. İzmir bürosu bildiriyor.)

İzmir'de kurulu «Efe Tarım» fabrikasında DİSK (MADEN-İŞ) üyesi işçiler, fabrika patronu Hüseyin Pekcanın Servet Yener adlı bir işçiyi sudan nedenlerden ötürü (sosyal bilgileri fazla olduğu gerekçesiyle) işten atması üzerine direnişe geçmişlerdir.

20 Temmuz salı günü ilkin yemek direnişi ile eylemlerini başlatan Efe Tarım işçileri 21 Temmuz günü de yemek boykotunu sürdürmüşlerdir. Ancak patronun atılan işçiyi işe almaması ve Aziz Parlak ve Cevdet adlı işçileri de 17 maddeye göre işten atması üzerine işçiler 22 ve 23 Temmuz günleri üretimi %90 yavaşlatarak haklı eylemlerini sürdürmüşlerdir.

Bu konuda Efe Tarım'ın yiğit direnişçileri, direnişleri hakkında şunları söylemişlerdir:

«Para babalarının baskı ve sömürü düzeni olan kapitalizm altında, kurtuluşumuz için mücadelemizde, sınıfsal savaşımızda, burjuvazinin amansız saldırılarına rağmen örgütlenecek, direnişimizi inatla, bilince sürdürüyoruz, sürdüreceğiz.

Haklı direnişimiz arkadaşlarımızın tekrar işe alınmasına dek sürecektir. Tüm arkadaşlarımız sonuna dek karardır.»

İŞÇİ SINIFI "YAŞASIN DİSK" DİYE, SINIF BAYRAKLARINI YÜKSELTİYORLAR

Ege Sanayi İşçileri

Kartal'da 9 Nisan'dan beri 277 işçi direnişte. Bu kadar işçinin 40 kadını kadın. Bir işçi temsilcisi şunları söyledi:

«Sarı Tek-Met-İş'ten ayrılıp Maden-İş'e geçtiğimiz için patron lokavt ilan etti. İşçi arkadaşlar işyerini terk etmeyip direnişe geçtiler. Direnişimizin 10. gününe geldik.

Diğer işyerlerinden gelen işçi

Bayrak

Demirkapı'daki grevin 105. gününü yaşıyor Bayrak işçileri. Pazar günü çeşitli işyerlerinden gelen işçiler dayanışmalarını somut

arkadaşlar bize çok yardımcı oluyorlar. Moralimiz yüksek. İlerici Gençler Derneği'nin (İGD) tiyatrosunu çok beğendik. Böylece işçi-geçlik dayanışması da hayata geçmiş oluyor.»

Direniş yerinden ayrılırken Presiz fabrikası işçileri, direnişteki işçileri ziyarete geliyordu. Bir anda ortaklık «YAŞASIN DİSK» sesleri ile doldu.

İşçileri

olarak gösteriyorlar. «Faşizme Geçit Yok», «YAŞASIN DİSK» sloganları dalga dalga yayılıyor (Devamı 11 sayfa)

ATTF 8. KURULTAYI KARARLARI

Önceki sayımızda da belirttiğimiz gibi, Avrupa'daki Türkiyeliler ilericilerin demokratik kitle örgütü Avrupa Türkiye'li Toplumcular Federasyonu ATTF'nin 8. olağan kurultayı 19-20 Haziran 1976 tarihleri arasında Düsseldorf'ta yapıldı.

Kurultaya Federal Almanya'nın çeşitli bölgelerinden, Batı Berlin, İngiltere, Fransa, Belçika, Hollanda ve İsveç'ten örgüt delegeleri ve misafirler katıldı.

Kurultay;

«Haklarımızı savunup geliştirmek için! Ülkemizde faşist tiranmaya karşı!

Barış ve Özgürlük için! İşçilerin birliği, halkların kardeşliği için!

Daha yığinsal örgütlenmeye doğru ilerli!» temel şiarı altında yapıldı.

Bölgesel Delegeler Kurulu Kurultaya, uluslararası gelişmeler, yurtdışındaki işçilerimizin durumu, yurdumuzdaki gelişmeler, ATTF'nin diğer örgüt ve kuruluşlarla ilişkisi ve 7. kurultaydan buyana yapılan çalışmalar ve eylemler gibi konuların yer aldığı bir rapor sundu.

Geçtiğimiz yıl içinde Avrupadaki işçilerimizin her türlü demokratik eylemini var gücüyle destekledi. Onların ekonomik ve sosyal sorunlarına eğildi. Tüm yabancı işçiler için eşit haklar ve tam eşitlik istedi. Yurtdışındaki tüm işçilerimiz için yurtta iş istedi.

ATTF, yurdumuzda ileri Demokratik bir düzen ve Halktan yana bir iktidar için verilen mücadeleyi var gücüyle destekledi. TBÖK'ün üyesi olarak, TBÖK'ün yürüttüğü «MC İktidarına Hayır» kampanyasına aktif olarak katıldı. Bunun içinde binlerce işçimizin bu kampanyaya katılmasını sağladı.

«1 Mayıs»ın anlam ve önemini yaymaya çalışarak, ilericiler örgüt ve komitelerin düzenledikleri toplantı, miting ve yürüyüşlere katıldı. Uluslararası dayanışmanın örneğini verdi. Yurdumuzda da düzenlenen 1 Mayıs eylemini var gücüyle destekledi.

ATTF'nin niteliği şu şekilde belirlendi:

«ATTF Batı Avrupada çalışan ve okuyan yurttaşlarımızın ilericiler birliği örgütüdür. Sınıfsal karakteri bakımından üyelerinin büyük çoğunluğu işçi olan derneklerden oluşan bir işçi federasyonudur. Bağlı örgütlerin görevleri şöyle özetlenebilir:

1 — En geniş anlamda kültür dernekleri olmak. Üyelerinin bilgi ve yeteneklerini geliştirmek, işçi sınıfının uluslararası kültürüyle yoğurmak. Bu amaçla tiyatro, koro, folklor çalışmaları yapmaktır. Konferans, seminerler vermek. Bilimsel sosyalizmi anlatmak.

2 — İşçilerimizin bulundukları ülkelerdeki sorunlarıyla ilgilenmek. Bu sorunların yerli-yabancı işçilerin ortak savaşıyla, örgütlü savaşıyla çözülebileceğini anlatmak. İşçileri sendikalarda örgütlenmeye ve aktif olarak çalışmaya çağırarak.

3 — Türkiye'deki işçi hareketiyle, ilericiler, demokratik hareketle dayanışmada bulunmak, bulundukları ülkenin işçi sınıfı ve ilericiler demokratik güçleriyle dayanışmanın gücüne yardımcı olmak. Bunun içinde yayın faaliyetlerinde bulunmak.

ATTF, aşırı gerici veya işçi sınıfına ters düşen maocu, troçkist, anarşist, bozguncu, akımların temsilcileri hariç olmak üzere, çalışmaları benimseyen, amerikan köleliğine, patronların, beylerin egemenliğine, sömürüye karşı çıkan, barıştan, özgürlükten yana, halkımızın, işçi sınıfımızın birliğinden yana herkesi üye olarak kabul eder. Art niyetlileri, provakörleri ise arasında asla barındırmaz.

8. Kurultay ATTF'nin genişlediği ve yığinsallaşma sürecine girdiğinin bir kanıtı oldu. 7. Kurultayı 8 örgüt yapan ATTF 8. Kurultayı 18 örgüt yaptı. Daha da gelişmesi içinde örgütler arasındaki uyumlu çalışma ve kolektifliğin önemi belirtildi.

Kurultayda şimdiye kadar yapılan çalışmalar değerlendirilmiş ve çeşitli kararlar alınmıştır. Konuşmalarda yurdumuzdaki gelişmelere de değinilmiş, ihanet cephesinin kanlı baskı ve cinayetleri protesto edilmiş, MC'nin düşürülmesi ve ileri bir demokrasi için mücadelede güç birliği üzerinde durulmuştur. Ayrıca, sosyalist partilerin sendikaları bölme çabalarına karşı çıkılmış, özellikle maocuların ve bozguncu akımların tertipledikleri provakasyonlarla polise ve ihanet cephesine yandaşlık yaptıkları belirtilmiştir. Faşist MHP'nin kapatılması için aktif çalışma yürütülmesi gerekliliği üzerinde durulmuş. Uluslararası dayanışmaya da ayrı bir önem verilmiştir.

Tam bir dostluk havası içinde geçen kurultayda alınan kararlar şunlardır:

- 1) ATTF, emperyalizmin baskı ve sömürüne karşı, barış, demokrasi ve ulusal bağımsızlık için mücadele eden tüm halklarla dayanışmasını bildirir.
- 2) Federal Almanya'da Meslek Yasakları Kalkmalı! F. Almanya'da çalışan Türkiye'li işçilerin demokratik hakları kısıtlanmamalıdır.
- 3) MC İktidarı alaşağı edilmelidir.

ATTF derinleşen bunalımın, ortaya çıkardığı sorunları kan ve terörle emekçi halkımızın sırtına yüklemek isteyen gerici MC'nin düşürülmesi ve ilericiler halktan yana bir iktidarın kurulması savaşını var gücüyle destekliyor.

MHP ve Ülkü Ocakları kapatılmalı, 141-142 ve 146 ve benzeri faşist yasalar kaldırılmalı, tüm siyasi tutuklular serbest bırakılmalıdır.

4) İşçilerimizin hakları sağlanmalıdır!

Yabancı işçiler yerli işçilerle hukuki, sosyal ve politik alanda eşit duruma getirilmelidir. İşçilerimiz Türkiye'deki genel seçimlerde seçme ve seçilme hakkına sahip olmalıdır.

5) Eğitim üzerine:

Örgütlerin görevlerinden biride işçi sınıfının bilimini öğrenmektir. Örgütlerimizde temel eğitim metninin verilmesi, bu amaçla konferans ve seminerler düzenlenmelidir. Güncel önemli olaylar üzerinde eğitim bültenleri yayınlanması, ayrıca kitap çevirilerinin yayınlanması yapılacak görevler arasındadır.

ACILARIN SORUMLUSU MC İKTİDARIDIR !

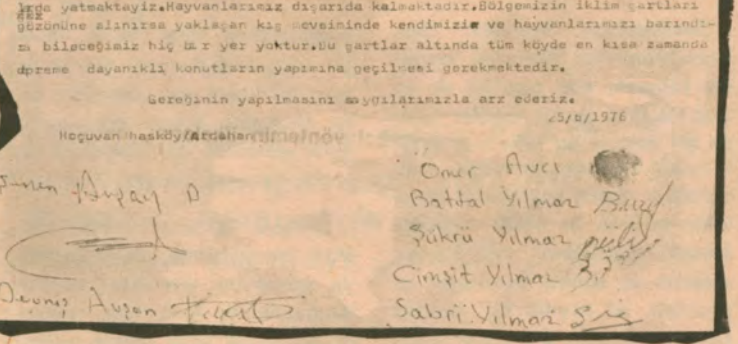
Deprem bölgesi olan ve sürekli sarsıntılarla sarsılan Hoçuvan-Hasköy köylüleri, durumlarını bir dilekçe ile Cumhurbaşkanına bildirmişler ve aşağıdaki mektubu gazetemize göndermişlerdir.

«Ardahan'a bağlı Hoçuvan-Hasköy köyünde yaklaşık 250 hane bulunmaktadır. 4 aya yakın zamandır bu yörede aralıksız yer sarsıntısı olmaktadır.

İlk zamanlar bu duruma ne gerici MC iktidarı ne de ilericiler basını hiç ses çıkarmadı. Bunun üzerine köy muhtarı ve köyü temsilen bir heyetin Ankara'da protesto hareketine girişmesine karar verildi. Bu sırada MC'nin özel olarak seçtiği bir teknik eleman heyeti hasar tespiti için köye geldi.

Bu heyet köyde hiç bir çalışma yapmadı. Oturdıkları yerden kişi başına 6000 TL. lik bir «yardım»ı uygun gördüler. Bu parayı da sadece köyün ileri gelen birkaç zengini alacaktı. Hem de nüfustaki her kişi için ayrı ayrı. Evleri yıkılan gerçek felâketzedeler ise bu «yardım»a layık görülmediler.

Bu durum karşısında biz Hoçuvan-Hasköy köylüleri, köylüler arasında ayrıcalık yaratıp tatsız olaylar çıkmasına neden olacak para yardımının derhal durdurulmasını istiyoruz. Para yardımı yerine her aileye depreme dayanıklı konut yapımına derhal başlanmalıdır. Yaklaşan kış bu iste-

Hoçuvan-Hasköy köylülerinin Cumhurbaşkanına gönderdikleri 150 imzalı dilekçe...

ğimizin acilen yerine getirilmesi zorunlu kılmalıdır.

Bizler, en kısa zamanda yeni bir teknik eleman heyetinin gelerek namuslu, dürüst bir hasar tespitinin yapılmasını zorunlu görüyoruz. Ayrıca TMMOB ve benzeri ilericiler kuruluşları da kendi olanakları ölçüsünde bu incelemeyi yapmalıdırlar. Bu girişim gerici MC iktidarının bu konuda yolsuzluk yapmasına da engel olacaktır.

Hoçuvan-Hasköy köylüleri olarak bu durumu 150 imzalı bir dilekçeyle Cumhurbaşkanına ileterek sorunlarımıza eğilmesini istedik.

Biz, tüm bunların sorumlusunun doğa değil gerici iktidarların politikası olduğunun bilin-

ceydeyiz. Bunun içinde gerici MC'nin yıkılması ve ilericiler halktan yana bir iktidarın işbaşına gelmesi için tüm ulusal demokratik güçlerin verdiği mücadeleye aktif olarak, örgütlü bir şekilde katılmak için «Hoçuvan-Hasköy Yurtseverler Derneğini» kurduk. Şimdi daha güçlü ve daha örgütlüyüz.

Bizi açlığa, yoksulluğa, soğuktan ölmeye mahkum eden MC yıkmalıdır.

— ilericiler halktan yana bir iktidar için ilerli!

— Tüm demokratik güçleri bizimle dayanışmaya çağırıyoruz.

Hoçuvan - Hasköy
Yurtseverler Derneği
ve 150 imza

DGM'NE HAYIR !

Geçtiğimiz günlerde İzmir D. G.M.'si 13 demokratik örgütü «siyaset yaptıkları» iddiasıyla kapattı.

Bundan altı ay önce, tutuklu bulunan YUSUF KÜPELİ'nin sağlık durumuna ilişkin bir bildiri yayınlayan 16 dernek yöneticisi hakkında soruşturma açan İzmir D.G.M. savcılığı bu derneklerden 13'ünü kapatma kararı aldı.

Kurulduğu günden beri ilericiler, yurtsever, devrimci, demokratik işçi ve kuruluşları yargılayan, tutuklayan D.G.M.'nin anayasaya aykırılığı söz konusu iken ve Anayasa Mahkemesince iptal edilmişken, D.G.M.'nin bu uygulaması oldukça anlamlıdır ve anti-demokratiktir.

İzmir'de kapatılan dernekler şunlardır:

TÜTED İzmir Şb., Ege Üniversitesi Diş Hekimliği Öğrenci Derneği, Balçova Sosyal ve Kültürel Dayanışma Derneği, Ege Üniversitesi Mühendislik Bilimleri Öğrenci Derneği, Hatay Kültür ve Dayanışma Derneği, Genç Sosyal Devrimciler Birliği İzmir Şb., Yeşildere Kültür ve Dayanışma Derneği, Buca Yüksek Öğrenim Kültür Derneği, Gümüşpala Kültür ve Dayanışma Derneği, Ege Üniversitesi Yüksek Hemşire Okulu Derneği, TÜSDER İzmir Şb. ve Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Öğrenci Derneği.

İşbirlikçi büyük burjuvazi, faşist D.G.M. yasa tasarısını daha ağır koşullarla meclislere dayatmışken, başta işçi sınıfımızın sınıf sendikal örgütü DİSK olmak üzere, ilericiler güçlerin eylem birliği büyük önem taşımaktadır.

Konuyla ilgili olarak İzmir'deki 8 demokratik kuruluş olayı kıyanan bir basın bildirisi yayınlamışlardır. Bildiride şöyle denilmektedir:

BASIN BÜLTENİ

Kuruluşları Anayasaya, en genel hukuk kurallarına ve demokratik ilkelerine aykırı olduğu yargı organlarının kararları ile de tescil edilmiş olan D.G.M. giderayak İzmir'de yeni ve haksız bir kararla, TÜTED, TÜSDER gibi daha 11 demokratik kitle örgütünün İzmir Şubelerini faaliyetlerinden menetmiştir.

Bu karar, emekçi halkımızın ve tüm yurtseverlerin temel haklarından olan «Örgütlenme özgürlüğüne» vurulmuş yeni bir darbedir.

Bu karar, hakim sınıfların, sömürücülerin ve faşizm heveslilerinin, sindirme ve baskı politikalarının yeni bir kanıtıdır.

Biz, aşağıda imzası olan örgütler bu kararın demokrasi il-

kelerine ve emekçi halkımızın çıkarlarına aykırı olduğunu açıklarız.

Zafer, emekçi halkımızdan, bağımsızlıktan ve demokrasiden yanadır.

DİSK İzmir Bölge Temsilciliği

TÜM-DER İzmir Şubesi

İKD (İlerici Kadınlar Derneği) İzmir Şubesi

Makina Mühendisleri Odası İzmir Şubesi

İnşaat Mühendisleri Odası İzmir Şubesi

Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi

Ziraat Mühendisleri Odası İzmir Şubesi

Mimarlar Odası İzmir Şubesi

TÖB-DER KONGRESİNDE OVNANAN OVUNLAR

TÖB-DER Genel Merkezinin olağan kongresi 24-26 Temmuz 1976 günlerinde Ankara'da yapıldı.

600'ün üzerinde delegenin katıldığı Genel Kurul da «Birlik - Dayanışma grubu»nun kazanmaması için her soydan ve boydan bozguncunun elele verdiği görüldü. Maocuların «devrimci düşünceli bastırmaya yönelmeyecek bir yönetim» sayıp bir bildiriyi «Demokrasi için birlik» ve «halkçı eğitimcileri» desteklemesi, bu olgunun somut örneğidir.

Kongrenin en güçlü gurubu olan «Birlik - Dayanışma»nın kongrenin son günü yayınladığı bildiride, sözde maoculuğa karşı olanların nasıl olumsuz, sekte tavrı aldıklarını, küçük hesaplar peşinde koşan, ne pahasına olursa olsun yönetime gelmek için burjuva politikası yapan grupların gerçek yüzlerini gözler önüne seriyor. Bildirinin tam metnini aşağıda veriyoruz:

«TÖB-DER'İ ARKADAŞI

Azgın faşist teröre karşı örgütümüzdeki işçi sınıfına düşman sapık akımlara karşı TÖB-DER'in birliğini örnek, örgütümüzdeki iç hizipleşmeye son vermek, örgütümüzün doğrultusunu işçi sınıfımızın ileri demokratik iktidar mücadelesine yönelmek amacıyla

(Devamı 11 sayıfada)

SOSYALİST HÜMANİZMA

Gazetemizde Sosyalist Gerçekçi yöntemin ilkelerini, derleme yaparak; ana çizgileri ile ve olabildiğince genel ölçüler içinde ele almaya bir bütünlük oluşturacak biçimde sunmaya çalışıyoruz. Sanat sayfamızın gazetesinin bütünü ile uyum sağlayabilmesi açısından iki sayıdır «faşizm ve sanat» konusunu işliyorduk. İki sayılık bu aradan sonra Sosyalist Gerçekçi sanat yönteminin ilkelerini açıklamaya devam ediyoruz. Bu sayımızdan başlayarak uzunca bir süre «Sosyalist Hümanizma» üzerinde duracağız...

Hümanizm kavramı, sonundaki «izm» takısına bakılarak başlıbaşına bir «dünya görüşü» izlenimi uyandırır. Yıllardır üzerinde fırtınalar koparılan bir kavram durumunda hümanizm. Bugün de güncelliğini koruyor, hümanizm üstüne yaratılan tartışmalar. Açıkça olmasa bile, içten içe, çeşitli tartışmalarda ikincil bir «saldırı» ya da «savunu» konusu oluyor.

Bu kavram, 14. ve 16. yüzyıllar arasında (rönesans) ortaya

bağnazlığına karşı, başlı başına bir «düşünce dizgesi» olarak ortaya çıkmışsa da, sonraları, daha kapsamlı dünya görüşlerine eşlik etmekten öte, bağımsız bir varlık kazanamamıştır.

Hümanizm, 18. yüzyılda, yükselen burjuvazinin devrimci dünya görüşüne, özellikle «aydınlanmacıların» katkısıyla, ideolojik bir bakış açısı olarak eklendi. Hiç kuşkusuz, «aydınlanmacıların hümanizmi», feodal bağımlılık ve yükümlülüklerle karşı çıkan burjuvazinin yanısıra, yeni doğan işçi sınıfının ve köylülerin de o günkü özelemlerine cevap verebiliyordu.

Bu hümanist anlayış, liberalizme büyük bir ideolojik kazanç sağlayan «eşitlik - özgürlük - kardeşlik» ve insanın «tabii öz»ünü geliştirme hakkını savunuyordu. Bu hümanist anlayış, söz konusu dünya görüşüne öylesine iğreti ve güçsüz bağlarla eklenmişti ki, zamanla kapitalizmin «anti-hümanist» niteliği karşısında, ondan kolayca ayırdedi-

li duruma geldi.

Burjuva hümanizminin yukarıdaki sloganları, kapitalist düzenin «özel mülkiyeti» ve «bireyci niteliği» üzerinde yükseliyor, yerşeriyordu. Öte yandan, insanın «tabii öz»ünü geliştirme hakkından söz edilirken, emekçi sınıfların devrimci istemlerine göz yumularak büyük bir yanlışlığa düşülmüştü.

Nitekim kapitalist toplumda ve onun en gelişmiş örneği ABD'de burjuva hümanizminin dayandığı temeller, «eşitlik» yerine en derin bir «eşitsizlik»; «özgürlük» yerine en iki yüzlü bir «özgürlük» olan «ücretli kölelik», insanın insana, zencinin beyaza kulluğunu; «kardeşlik» yerine «keskin bir sınıf kavgası»nı getirmekten başka hiç bir sonuç doğurmadı. İnsanın «tabii öz»ünün ise, bu toplumda ne duruma geldiği ortadadır. Kapitalizm her şeyden önce, doğal denen öz yerine, kendi tarihsel, toplumsal koşullarının ürünü olan ve her sınıfa özgü «yeni bir insan özü» yarattı. Bir yanda kârdan başka hiç bir şey

nazım hikmet köşesi

SEVGİLİM

Sevgilim,
başlar önde, gözler alabildiğine açık,
yanan şehirlerin kızılı, çığneden ekinler
ve bitmez tükenmez ayak sesleri:
gidiliyor,
Ve insanlar katlediliyor:
ağaçlardan ve danalardan
daha rahat
daha kolay
daha çok.

Sevgilim,
bu ayak sesleri, bu katliamda
hürriyetimi, ekmeğimi ve seni kaybettiğim oldu,
fakat açlığın, karanlığın ve çığlıkların içinden
güneşli elleriyle kapımızı çalacak olan
gelecek günlere güvenimi kaybetmedim hiçbir zaman...

düşünmeyen asalaklar, öte yanda «otomasyon» ve «yozlaşmış bir kültürle» serseme çevrilen çalışan kitleler... İşsizler, sokak serserileri, katil ve fahişeler... Kapitalizmin yarattığı bu «özün» serbestçe gelişmesi 18. inci yüzyıl aydınlanmacıları için dehşet verici bir şey olurdu.

Yükselen burjuvazi, hümanizmi kendi çıkarlarına bağlayabilmişti. Buna karşılık, tekelleşen,

asalaklaşan ve çürüyen burjuvazi ise burjuva hümanizmini bir daha dirilmemek üzere katletti. Günümüzde de hümanizm, sosyalist olmayan diğer ilerici siyasal akımlara katılan kimselerce «burjuva», «küçük burjuva demokrat» dünya görüşüne eklenmektedir. Sözgelisi, ilerici burjuva «eleştirici gerçekçilik» akımının hümanist düşüncelerle ilgisi açıkça bilinmektedir.

GENÇ SANATÇILAR

Sanat sayfamızda genç yazarlara, ilerici yurtsever bütün yazarlara ürünleri ile sayfamıza katkıda bulunmaları için yapılan çağırardan bu yana sürekli olarak mektuplar, yazılar, şiirler alıyoruz. Gönderilen ürünler içinde baş sırayı şiirler alıyor... Bir buçuk daktilo sayfasını geçmemek üzere çeşitli sanat ve edebiyat sorunlarına ilişkin eleştiri ve deneme türünde yazılarınızı; iki daktilo sayfasını geçmemek üzere kısa hikâyelerinizi bekleriz.

Bu sayımızdan başlamak üzere bundan böyle sayfamıza gelen şiirleri yayınlıyacağız. Ürünlerinizi bekleriz.

HALKLA BİRLEŞMEK DENİZİN KARAYI ÖPTÜĞÜ GİBİ OLMALIDIR

Bir mayıs şafağında çıkıyorum sehpaye
Ölümü hiç düşünmeden
Hayalimde beyaz bir gül
Onda sevgi gizli
haykırıyorum;
Can verecekse kanım
Damarlarımı alın.
Yatağın yarımsı nehir gibi
Tüm şafaklara uzatıyorum.
Son bir bırakı
Ve ölümü
Mazlum halkların kurtuluşuna
Seve seve kucaklamak
Beyaz gülün ortasından
Kırmızı kırmızı kan damlıyordu
bitmeyesine...

Gülüyordu diken
Ağlıyordu beyaz gül
Sallanıyordu bir ceset
Mayısın şafağında
Kırmızı bir gül oldu bembeyaz sevgim
Mayısta silahlar patlarken beyaz güllere
Kan damlıyordu yüreklerden kan
Mayısın ikisi — üçü ...
Güllerin ikisi — üçü ...
Ve altıya gebeyken gün
Kabaran denizler zorluyordu sahil

Yakup Karabatak

TOPRAK ANA'DA SAVAŞ VE TOPRAK

Cengiz Aytmatov, şöyle dile getiriyor, toprağı. Romanın baş kahramanı Tolunay'la konuşurken:

«Uzun sürdü acılarım. İnsan bana tarlalarını çorak bırakmaktan daha büyük kötülük edemez, Tolunay. Savaş yüzünden nice tarlalar çorak kaldı. Benim en büyük düşmanlarım savaşları başlatanlardır.»

«Toprak Ana, Savankul ile Kasım gibi adamlar ölünce nasıl oluyor da dağlar devrilmiyor, göller taşmıyor? Baba da oğul da büyük emekçilerdi. Zamanın başlangıcından beri, dünya onlar gibi insanların çabalarıyla var oldu. Barışta dünyayı besleyenler onlardır, savaşta dünyayı koruyanlar yine onlardır, onlar, yani cepheye ilk gidenler. Savaş olmasaydı Savankul da, Kasım da neler yapacaktı kim bilir. Onların emeğinden nice insanlar yararlanacaktı, nice tarlalar ekilecek, nice başaklar biçilecekti. Onlar da karşılığını görecektirdi bunun, arkadaşlarının emeğiyle. Ne mutluluklar tadacaklardı. Söyle bana, Toprak Ana açık açık söyle: savaşmadan yaşayamaz mı insanlar?»

«Toprak Ana» günümüz Sovyet edebiyatı içinde Kırgız Türklerinin ünlü bir yazarı olan Cengiz Aytmatov'un dilimize çevrilen önemli eserlerinden biridir. Yazar, doğayı, köylülerin çeşitli katmanlarının yapısını, ilişkilerini akıcı, şiirsel bir dille ve abartmadan anlatır.

Toprak Ana'da II. Dünya savaşının getirdiği acılar serilir gözler önüne. Tolunay, köylerde savaşa karşı direnen yüzlerce kâdından biridir. Bilinçli bir kadındır ama yazar her şeyiyle yetkin bir kişi olarak vermez onu.

Savaşa karşı barışı savunan bir kitap diye niteleyebiliriz Toprak Ana'yı bir ölçüde de olsa. Ama barışı istemek edilgin bir olgu değildir. Tersine belki savaşta daha zorludur barış için savaş. «Hepimiz için, bütün insanlar için büyük bir yıkımdır bu. Bu canavarı parçalamak, yok etmek için kanımızı dökmemiz, canımızı vermemiz gerekiyor. Bunu yapamazsak insan sıfatına lâyık olamayız.» diyor Muslubeg annesine bıraktığı mektubunda.

Tolunay'ın toprakla konuşması de izleyelim:

«Yaşadımsa başkaları için yaşadım; bugüne kaldımsa, başkaları için kaldım. Başkalarında olmasaydım bugün ben de yoktum, savaş beni de parçalar attı. Savaşı altetmenin tek yolu var, bunu o zaman anladım: Çarpışmak, dayanmak, yenmek. Bunları başaramadığın an karışına ölüm çıkıyordu; İşte bunun için sevgili toprağım benim, hep at sırtında buraya geldim; İşte bunun için seni sessizce selâmlayıp yanından sessizce ayrıldım.»

Yazar toprağı dile getirerek bütün dünya insanlarını alın teri dökerek yaşamaya, birliğe,

dirliğe çağırıyor.

«Dünya insanları, sizler... İstediyiniz ne? Toprak mı? İşte ben, Toprak, buradayım! Hepiniz içinim ben, hepimiz benim gözümde eşitsiniz. Sizin kavgalarınıza ihtiyacım yok benim, dostluklarınıza, çabalarınıza ihtiyacım var! Bir tohum atın, yüz verelim. Bir değnek saplayın, size bir ağaç yaratayım. Bir fidan dikin, yemiş yağdırayım. Sığır yetiştirin, çayır olayım. Ev yapın, duvar olayım. Çoğalın, hepimize eşsiz bir yuva olayım. Sonsuzum, derinim, yüceyim, genişim, herkese yeterim! Sen Tolunay, sen insanların savaşmadan yaşayıp yaşayamayacaklarını soruyorsun. Bu sizlere, insanlara bağlı bir şey, bana değil, size, sizin aklınıza bağlı.»

özgürlük yolu

haziran-temmuz
13-14

- demokratik kitle örgütleri üzerine
- TİP ve sosyalist birlik
- IRAK'ta yurtsever cephe güçleniyor
- ZEWACA BÊ DİL' den bir bölüm

BAŞYAZI

(Baştarafı 1. sayfada)

geliştirilmesini; demokrasi savaşının genel hedefi olarak, sosyalizmin yolunu açacak ileri demokratik bir Türkiye'nin oluşturulmasını anlamak gerekir.

Egemen güçlerin faşist tirmanışı hızlandırarak, kazanılmış demokratik hakları yoketmeğe yöneldiği bugünlerde, bu hakları korumak, yeni yeni hakları kazanmak ve geliştirmek sorunu, tüm ulusal demokratik güçleri birleştiren temel bir noktadır. Ancak, korunup - geliştirilmesi gereken demokratik hak ve özgürlükleri kendi içerisinde bir amaç saymak, yanlış bir değerlendirmedir. Demokratik hak ve özgürlüklerin korunup, geliştirilmesi, işçi sınıfının ve onun etrafında halklanan emekçi halk katlarının iktidarı doğrultusunda birer ileri adım olarak ele almak gerekir. Diğer bir deyişle, kazanılan her demokratik hak, demokrasi savaşımında daha ileri bir aşamaya geçebilmenin köprübaşı olabilirler. İşçi sınıfı ve emekçi halk, demokratik hak ve özgürlükler ağacının altında uyuyup kalamaz; onlar, bu hakları ileri demokrasi aşamasına geçmek için birer atlama tahtası olarak kullanırlar.

Demokrasi savaşımı, işçi sınıfı tarafından ileri sürülen bir program çerçevesinde yürütüldüğü zaman tekeli burjuvaziye darbeler indiren bir süreç dönüşür. Bundan çıkacak sonuç, demokrasi savaşımının günü birlik önerilerle yürütülemeyeceğidir. Ancak, demokrasi savaşımı, somut hedeflerin bir program çerçevesinde tesbit edilmesi olduğu kadar, bir güçbirliği sorunudur da. Yani, toplumu daha ileri demokratik bir aşamaya getirmek isteyen ve bunu programlaştıran, bu doğrultuda savaşan güçlerin birliği sorunudur. Bu birlik, güçbirliğine katılan güç ve kuruluşların bağımsızlığı temelinde yükselir. Aynı zamanda, her güç ve kuruluş, azami programlarını korumakla birlikte, tesbit edilen ortak programı gerçekleştirmek konusunda da özverili çalışmalar yapmak zorundadır. Bütün bunlar, demokrasi savaşımının ve bunun zorunlu bir sonucu olan demokratik güçbirliğinin, iktidarı gibi politik bir üssü elde etmeye çalışan ilericiler güçleri arasında stratejik bir sorun olarak yer aldığını ortaya koymaktadır.

Ülkemizde kimi «sosyalist» çevreler, demokrasi savaşımını ve bu savaşıma katılabilecek diğer güçleri küçümsemekte; emperyalizme, faşizme ve gericiğe karşı oluşturulması gereken ulusal demokratik cephe sorununa, «günlük mücadelenin taktik uzlaşmaları» düzeyinde yaklaşmaktadır. Demokrasi savaşımı, sosyalist düzene geçişin basit bir süreci olarak ele alınırsa, elbette böyle bir sonuç ortaya çıkar. Demokrasi savaşımı, sosyalizm savaşımının ayrılmaz bir parçası olmakla birlikte, onun basit bir süreci değildir. Demokrasi savaşımı, işçi sınıfının öncü partisi tarafından ileri sürülen ve ilericiler-demokratik güçlerin ortak olarak oluşturacağı bir programı, bu programı gerçekleştirmek isteyen güçlerin sürekli geliş birliğini, kitlelerin giderek artan baskısını, parlamento içi ve parlamento dışı mücadele yöntemlerinin çok yönlü kullanılışını ve sonuç olarak işçi sınıfı ve demokratik güçlerce iktidarı elde edilmesi içerir. Tahmin edileceği gibi, böylesine zengin bir içeriğe sahip olan, çetin bir süreç sonucunda gerçekleştiril-

mesi mümkün olan demokrasi savaşımı, «günlük mücadelenin taktik uzlaşmaları» düzeyinde ele alınmaması gereken stratejik bir sorundur. Tekellerin iktidarına son vermek, emperyalist kölelik zincirini kırmak, toplumsal ilerlemeyi sağlamak gibi bir sorumluluğu üstlenemeyenler ancak demokrasi savaşımını basit bir düzeye indirgeyebilirler.

Maocu-troçkist kırmacı goşist gruplar ise, «bir tek süreç olan toplumun devrimci değişimi sürecinin iki ana aşamasından birisi olan demokratik aşamayı toptan reddederler, kitlelere hedef olarak, sınıfsal temelli ve sınırları sağlam çizgilerle belirlenmemiş olan soyut, muğlak bir «devrim» işaret ederler. Günümüz Türkiye'sinde bu anlayış, tam anlamıyla «Tek Yol Devrim» sloganında kendisini temsil ettirmektedir. Demokrasi savaşımını temelde yadsıyan aynı gruplar, işbirlikçi burjuvazi demokratik hakları adım adım yoketmeğe yöneldiğinde, yaşama haklarını ortadan kaldırmaya çalıştığında ise cıyak cıyak bağırarak da geri durmazlar. Fakat bu konuda da derhal ucuz bir yöntemle, egemen güçlerden daha çok işçi sınıfını ve örgütlerini suçlamak yoluna giderler.

Hiç tartışma götürmez bir gerçektir ki, demokrasi savaşımının öncülüğünü işçi sınıfı götürür. Bu savaşımın stratejik ve taktik bütünlüğünü gözeterek olan, savaşıma katılacak güçler arasındaki uyumu sağlayacak olan, demokrasi savaşımı yoluyla toplumu daha ileri bir aşamaya ulaştıracak olan, her türlü sömürünün sona erdiği bir toplumsal düzene geçiş sağlayacak olan güç işçi sınıfıdır ve işçi sınıfı bu görevini çeşitli bağlaşıklıklar (ittifaklar) kurarak gerçekleştirebilir.

Ülkemizde de demokrasi savaşımında yaşam, işçi sınıfını böylesine tarihsel bir görevi yerine getirecek bir konuma ulaştırmıştır. İşçi sınıfının bu tarihsel görevi konusunda kuşkuyla kapılmak olanaksızdır.

İşçi sınıfımızın bu tarihsel görevi, ülkemizde, pratik gerçekleştirmeye başlamıştır. Gerici MC'nin getirmek istediği faşist DGM kanun tasarısı konusunda DİSK'in çıkışı bunun son örneklerinden birisidir. DİSK'in bu çıkışı, aydınlardan gençlere, sosyalistlerden demokratik solculara kadar toplumun her kesiminde geniş yankılar uyandırmış, demokratik güçler arasındaki eylem birliği konusunda olumlu olanakları beraberinde getirmiştir. Ancak, DİSK'in böylesine çıkışları, işçi sınıfının öncülüğüne inanmayan, sözde inansa bile pratikte buna ters düşen çeşitli çevreleri rahatsız etmektedir. Bu çevreler, DİSK'in demokrasi savaşımındaki yerini, görevini, sorumluluğunu ve gittikçe artan etkinliğini çeşitli biçimlerde kırmak isteyen, ancak yaşamın yanlarından akıp geçtiğini göremiyen körlerdir. Elbette toplumsal yaşam ve ilerleme, bunlara rağmen devam edecektir.

Gençlik de, demokrasi savaşımında işçi sınıfının öncülüğü, DİSK'in artan etkinliği karşısında sağlam bir değerlendirme yapmak zorundadır. Gençlik, işçi sınıfının öncülüğünü tarihsel bir gerçek olmaktan da öte, pratik bir zorunluluk olarak ele almalıdır. Bu gerçeği görmek, bizim için kıvanç ve aynı zamanda bir onur kaynağı olmaktadır.

TEHDİTLER
SÖKMEYECEK

(Baştarafı 1. sayfada)

ha azgın bir biçimde kurulmak istenmesinin iki amacı vardır: «a) Büyük sermayenin aşırı sömürü, aşırı kâr ve baskı düzenini pekiştirmek, b) Bu düzene karşı mücadele eden işçi sınıfı hareketini, DİSK'i, tüm ilericiler örgüt ve kişileri olağanüstü mahkemelerde yargılayarak susturmak, ezmek ve böylece halkın bilinçlenmesini önlemektir.»

Fakat bugün, toplumsal yaşamda tek söz sahibi olan burjuvazi değildir. İşçi sınıfı, onun devrimci sendikal örgütü DİSK, demokratik güç ve kuruluşlar toplumsal yaşama ağırlığını koymakta, burjuvazinin hareket sahasını daraltmaktadır.

DEMOKRASİ SAVAŞIMINDA
İŞÇİ SINIFI ÖNCÜ GÜÇTÜR.

Demirellerin, Feyzioğulların, Erbakanların, Türkeşlerin DGM Kanununu daha gerici bir öyle yeniden çıkarma cabasına hız vermesi karşısında işçi sınıfının ve onun devrimci sendikal örgütü DİSK'in, kayıtsız kalması elbette düşünülemezdi. Nitekim, bu açıdan DİSK, Genel Temsilciler Meclisi'ni Spor ve Sergi Sarayında toplantıya çağırarak, eli kanlı MC'nin yeni teritiplerine karşı bir takım kararlar aldı. «1 — Devlet Güvenlik Mahkemeleri, 2 — DİSK'in örgütlü olduğu işyerlerindeki işçiler üzerinde yoğunlaşan faşist komando saldırıları 3 — DİSK'e bağlı sendikalara toplu sözleşme yetkisi verilmemesi için gerekli yerlere gizli emir ve talimatların verilmiş olması 4 — Halk hizmetinden kopuk ve MC iktidarının gerici, faşizan politikası doğrultusunda halkın şartlanması için yayın yapan TRT» konularını gündeme alan Genel Temsilciler Meclisi, özellikle DGM kanun tasarısında somutlanan faşizm tehlikesine karşı genel grev dahil, tüm demokratik direnme biçimlerinin her an kullanılabileceğini karar altına almıştır.

DİSK'in bu çıkışı, bu konuda kamuoyunu uyarmak için giriştiği yoğun cabalar, dağıtılan milyonlarca bildiriler, Bursa'da düzenlenen yığinsal gösteri, gerici güçlerin seslerini kısıttığı gibi, (nitekim Demireller eskisi gibi «çıkarcacağız» diye yırtınmıyor) demokratik kuruluşların sesinin gürleşmesini sağlamış, demokratik kamuoyunu hareketlendirmiştir. Emekten yana, özgürlük ve demokrasiden yana olan çeşitli kuruluşlar ve güçler seslerini yükseltip, bu konuda DİSK'in yanında, işçi sınıfının yanında saf tuttıklarını açıklamışlardır. Türk-İş içersindeki bazı sendikaların da bu eylem birliğine katılacağını açıklamış, Amerikan güdümlü Tunc-Şide klişinin terdidi hızlandırmış, oyunların gerici yüzünü bir kez daha açığa çıkarmıştır. İşçi sınıfının birliği yol almıştır.

DİSK'in bu çıkışı, toplumun devrimci değişimi sürecinde işçi sınıfının itici güç olduğunu, dost-düşman herkese bir kez daha göstermiştir.

Bu tür gelişmeler, işçi sınıfının ve onun devrimci sendikal örgütü DİSK'in gizli-açık düşmanlarını harekete geçirmiş, bunlar DİSK aleyhindeki kampanyaya hız vermişler, akıllarınca DİSK'i işçi sınıfından koparmanın yollarını aramışlardır.

Ama işçi sınıfı, henüz son sözünü söylemiş değil. İşçi sınıfı, işbirlikçi burjuvazinin ve onun çanak yalayıcılarının kuru-sıkı tehditlerine pabuç bırakmayacak, ilericiler demokratik güçlerle birlikte ileri demokratik bir Türkiye için savaşımını sürdürecektir. Buna inancımız tamdır.

YAŞASIN İŞÇİ SINIFIMIZ!

YAŞASIN DİSK

GENÇLİĞİN YOLU

(Baştarafı 3. sayfada)

Mahkemeleri yasa tasarısına karşı mücadeleden soyutlamıştır. Faşist bir cinayeti protesto eden DİSK, böylece somut bir hedef göstermiştir.

— 11 Temmuz günü Stadyum ve Heykel alanı arasında yürüyen kitleler, DİSK'in gücünü bir kez daha vurgulayarak MC iktidarına bir ihtarda bulunmuşlardır.

— İstanbul'dan gelen işçilerin otobüslerinin Gemlik civarında saatlerce bekletilmesine, bildiri dağıtan işçilerin gözaltına alınması ve dövülmesine, yetkililerin korkutmalarına ve aralarında Oleyis, Türk Metal-İş'in bulunduğu bazı Türk-İş üyesi sendikaların imzaladığı bozguncu ve tahrikçi bildirilere rağmen Bursa gösterisi gerçekleşmiştir. Gösteride tek bir olay çıkmamış ve bu bilinçli örgütlü ve kararlı kitle karşısında faşist saldırganlar korkmuşlardır.

— DİSK'in düzenlediği bu gösteriyle «MC'nin kalesi Bursa» efsanesi büyük bir darbe yemiştir. Bundan sonra yapılacak iş, burjuvazinin Bursa'daki gerilemesinden yararlanarak daha ileri mevzilere yerleşmek ve DİSK'i Bursa'da tek sendikal örgüt yapmaktır.

— TÖB-DER, TÜM-DER, İlerici Kadınlar Derneği, İlerici Gençler Derneği gibi demokratik kuruluşların işçi sınıfının örgütlü öncülüğünde katılmaları miting güçlendirmiş ve bu kuruluşların saygınlığını arttırarak, daha hızlı bir şekilde örgütlenmelerine daha elverişli koşullar yaratmıştır.

— İşçi sınıfına ihanet içinde olan maceracı unsurlar Bursa'da lilye tectir olmuştur ve ters sloganlarının alana ulaşmaması güçsüzlüklerini bir kez daha ortaya koymuştur.

— «Gençliğin yolu işçi sınıfının yoludur» diyerek, işçi sınıfının örgütlü mücadelesi içinde yer alan ilericiler yurtsever gençlik işçi sınıfıyla mücadele içinde kaynaşarak, gençliği işçi hareketinden koparmaya çalışanlara gereken dersi vermiştir.

TOFAŞ cinayeti «sendika rekabeti»nden doğmuş bir «işçi çatışması» değildir. TOFAŞ cinayeti faşist eğilimli bir sendikadan aldığı emirlerle bir siyasal partiye yönelttiği bir saldırıdır.

TOFAŞ cinayeti işçi sınıfımızın tek sendikal örgütü olma yolunda ilerleyen DİSK'i Bursadan tasfiye etmek için DİSK'in en güçlü sendikası olan MADEN-İŞ'i işyerlerinden koparmak için girişilmiş planlı bir saldırıdır.

TOFAŞ cinayeti gerici faşist güçlerin, tekelci sermayenin emrindeki MC iktidarının ilericiler güçlere karşı giriştiği kanlı saldırının tirmanışına tehlikeli bir örnektir.

DİSK'in Bursa gösterisi TOFAŞ cinayeti işleyenlere gereken dersi vermiş ve DİSK'i tasfiyeye yönelik Devlet Güvenlik Mahkemelerini yeniden kurma girişimlerine karşı mücadelede işçi sınıfının kararlı ve örgütlü olduğunu göstermiştir.

TÖB-DER

(Baştarafı 9. sayfada)

çalıştık. Ancak, daha önceleri boy gösteren ve genel kurulumuzun ilk günlerinden itibaren hızlanan iki tutarsız görüş ve tutumun davranışları bugün en üst noktasına ulaştı.

İşçi sınıfına düşman bozguncu, maocu, anarşist unsurlar, provakasyonlar, saldırılar düzenleyerek TÖB-DER'i ele geçirmeye kalkmışlardır. Bu emellerine ulaştıkları anda, tekelci sermayenin MC iktidarının, provakasyonu kitleleştirerek işçi sınıfı hareketine mal etme, onu bastırma ve parçalama amacı büyük bir yol almış olacaktır. Demokrasi mücadelesine önemli bir darbe indirilmiş olacaktır.

Tekelci sermayenin bir yandan faşist komandolar ve diğer yandan da maocu, goşist akımlar eliyle sahneye koyduğu bu kirli oyunu bozmak, TÖB-DER'i işçi sınıfımızın sendikal, siyasal ve ideolojik örgütlü hareketiyle uyum halinde yürütmek için Demokratik Merkezîyetçiler ve diğer bazı ilericiler unsurlarla ilkel birliğe karar vermiştik. Bir ortak bildiriyi bu birlik somut temele oturtulmuş ve bildiri dağıtmaya hazır hale getirilmişti.

Ancak Demokratik Merkezîyetçiler ilkeleri bir kenara bırakarak küçük hesaplar-oyunlara-şanta ve blöfe başvurmuştu. İşçi sınıfından, onun mücadelesinden söz eden bu unsurlar davranışlarıyla bölücülüğe, sekterliğe yönelmişlerdir. Bugün, TÖB-DER'i goşist unsurlara ve burjuvaziye kaptırmamak üzere birlikte ortak yönetim önerdiğimiz Demokratik Merkezîyetçiler, 9 kişilik Merkez Yürütme Kurulunun dokuzunda maaşlı Profesyonel olmasını önererek birliğe en son darbeyi indirdiler. Bu kadar ağır bir mali külfeti örgütümüzün sırtına yükleyemedik. 3 kişilik profesyonel kadro önerimizi ise bu grup reddederken nasıl küçük, grupçu hesaplar içinde olduklarını, öğretmen hareketi ile işçi sınıfımızın güçlü hareketine karşı nasıl bir sorumsuzluk içinde olduklarını gösterdiler.

Arkadaşlar,

Herşeye rağmen TÖB-DER'i maoculara, anarşistlere ve bozgunculara ve büyük burjuvaziye kaptırmayacağız. İşçi sınıfımızın yükselen tarihsel sendikal, siyasal ve ideolojik mücadelesinden aldığımız güç ve bunun getirdiği sorumlulukla Demokratik Merkezîyetçilere oy vererek, onurlu bir davranış içine gireceğiz. Ancak, Demokratik Merkezîyetçilerin savundukları görüş çizgisi son günlerini yaşarken, işçi sınıfımız DİSK'in örgütlü gösterileri yüzbinler alanlarda bir araya gelmekte ve bağımsızlık, demokrasi, barış, toplumsal ilerleme ve sosyalizm mücadelesi yükselmektedir.

Yalnız şu bilinmelidir ki, yarın TÖB-DER emin ellere geçecek, bu sorumsuz ve bölücü kişilerden hesap sorulacaktır.

YAŞASIN DİSK

(Baştarafı 8. sayfada)

etrafa. Bu ara biz bir işçiye yaklaşıyoruz ve kendisine bazı sorular yöneltiyoruz.

— Burada kaç işçi çalışıyor?

25 kadar.

— Grevi tüm işçiler destekliyor mu?

Tümü desteklemiyor. 2 patron yanlısı işçi içeride çalışıyor.

— Genç işçilerin durumu nasıl?

Patron onları sigortasız çalıştırıyor. Toplu sözleşme yapıldığında bu durumu önleyeceğiz. Genç arkadaşlarımız sigorta hakkını alacak.

— Grevin nedenini açıklar mısınız?

Biz daha önce Türk-İş'e bağlı Tekstil sendikası üyesiydik. Bizi patrona sattığını anladınca Tekstil'e geçmeye karar verdik.

— Moraliniz nasıl?

Çok iyi. Hepsini de kararlı ve inançlı, sonuna dek gideceğiz.

Diğer fabrikalardan gelen işçiler ve bugün de İLERİCİ GENÇLER DERNEĞİ bize moral veriyorlar. Özellikle İGD tiyatrosunun oyununu çok beğendik.

10. TEMMUZ. 1940:
FAŞİZME KARŞI FRANSIZ
DİRENME HAREKETİ

FAŞİZMİ EZEN FRANSIZ HALK CEPHESİNE SELAM!

Otuz altı yıl önce Avrupa sokaklarından karanlık yüzü, kin dolu bakışlı üniformalılar geçiyordu kaz adımlarla. İşgal altındaydı Polonya, Çekoslovakya, Danimarka, Belçika ve nihayet Fransa.

Fransa hükümeti, İspanya iç savaşına gözlerini kapamış, İspanya'nın yasal hükümetine -Cumhuriyetçilere- yardım etmek bir yana Fransa'ya kaçmak zorunda kalan yurtsever İspanyolları tecrit kamplarına kapatmıştı. 1938'de Çekoslovakya'nın faşist Alman orduları tarafından işgal edilmesi, 1938 Eylülünde Polonya'nın ezilmesi, Nisan 1940'da Danimarka'nın, Haziran 1940'da Norveç'in işgali karşısında sessiz kalmıştı.

Emperyalist tekeller dünyayı faşist bir işgal altına almak, işçileri, emekçileri insafsızca ezme yolundaydılar. Göring «Alman halkı tereyağı değil top istiyor» diyordu. Kaynaklar silah üretimine ayrılıyordu ve silah ürettiyordu fabrikalar, ölüm ürettiyordu. Hitler «Tek lider, tek devlet, tek fikir» diyordu ve ülkeler işgal ediliyordu. Susuyordu «Batılı» ülkeler, alttan alta destekliyordular. İsveç çelik satıyordu Alman silah fabrikalarına.

10 Mayıs 1940'da Alman orduları Hollanda, Belçika ve Lüksemburg'a girdiğinde yine susuyordu «hür dünyanın üyesi» Fransız hükümeti. Beklendiği gibi 14 Mayıs'ta Sedan'da, Fransız cephesi yarıldı. Majino hattı tek kurşun atamadan teslim oldu. Ve takvimler 21 Mayıs 1940'ı gösterirken Manş kıyılarındaydı faşistler. 14 Haziran 1940 günü ise ışıklar, devrimler kenti Paris işgal altındaydı. Fransa'nın başındakiler hazırlamıştı bu sonu. Daladier'in yerine 20 Mart'ta geçen Reynaud'da aynı yoldaydı. 10 Haziran'da hükümet Touraine'e çekildi. 16 Haziran'da istifa etme sırası Reynaud'da idi. Yerine Petain geçti ve Almanlarla anlaşma istedi. 22 Haziran'da da imzaladı Fransayı satan anlaşmayı. Böylece faşist Alman ordularına Fransa'nın üçte ikisini işgal etme ve esir Fransız askerlerini savaş sonuna kadar alıkoyma hakkı tanınmıştı. Silah tüccarlarının, bankerlerin ve sermayedarların kârını arttırmak için planlanmış bir ihanet politikasıydı, Petain'in imzaladığı anlaşma ile son bulan.

Ama bu son bir başlangıçtı yurtseverler için. 10 Temmuz 1940 günü Fransız halkını faşizme karşı mücadeleye çağıran çağrı yayımlandı. Şöyle diyordu çağrıda:

«...Geçmiş zaferlerle dolu olan Fransa, herşeyi yapmaya hazır uşakların karşısında diz çökmeyecektir. Ne yenik generaller, ne iş adamları ne de çürümüş politikacılar yüceltebilir Fransa'yı. Ulusal ve sosyal kurtuluşun büyük umutlarının kaynağı halktır...»

Çağrının altındaki imza Maurice Thorez'di. Başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçiler, ilericiler, demokratlar, anti-faşistler katıldı bu çağrıya. Başladı

Maurice Thorez

direnış Fransa'nın dört bir yanında. Londra radyosu «bekle-yiş» tavsiye ederken Fransız yurtseverleri direniyorlardı.

Kadınları, çocuklarıyla birlikte amansız bir savaşı başlattıkları. Ve her on kişiye bir silah düşüyordu başlangıçta. Savaşmayı bilmiyordu çoğu ama ölmeyi öğrenmeye ihtiyaçları yoktu.

İşbirlikçi Fransızların zindanları, insanların düşünceleriyle acıları ile yalnız bırakılarak umutsuzluğa sürüklenmeleri için yapılan zindanlar; faşist işgalcilerin koyduğu ölüm cezaları, ölmü olağan hale getiren, yaşamın ne kadar güzel, güneşin ne kadar parlak olduğunu düşünürken sonsuzluğun karanlığına yuvarlanmayı olağan hale getiren ölüm cezaları ve faşist Almanya'nın toplama kampları, insanların altı aydan fazla yaşamadıkları, yaşarlarsa öldürüldükleri, biyolojik deneyler için kobay olarak kullanıldıkları, insanlık dışı her türlü yöntemin kullanıldığı faşist ideolojinin ürünü olan toplama kampları... Hiçbiri, hiçbiri Fransız yurtseverlerinin safalarının genişleyip büyümesini önleyemiyordu. Ve işçiler işi yavaşlatarak, yüzbinlerle greve giderek işçi sınıfının yiğitliğini mücadeledeki yılmazlığını bir kez daha gösteriyorlardı. Değerleri üreten, en yüce değer olan emeğin sahibi işçi sınıfı çekiyordu direnişte başı. Her zaman olduğu gibi işçilerdi ön safta olanlar. İlk direniş hareketini başlatıp, örgütleyenler Fransız işçi sınıfı militanları dünya işçi sınıfının birlik - mücadele - dayanışma günü olan 1 Mayıs'ı kutlamak, Fransız işçi sınıfına ve dünya işçi sınıfına bu büyük günde bir armağan sunmak için eylemlere girişiyorlardı. Silâhları ve cephaneleri yoktu bu soyu görevi yerine getirebilmek için. Yüreklarını koyuyorlardı ortaya.

Ve kadınlar, ölümün olağan bir olaydan farksız olduğu o günlerde, gök yüzünde parlayan güneşin birdenbire son-

suzluğun karanlığına dönüşebileceği günlerde omuz omuzaydı erkeklerle. «O günlerde yaşamayanlar, kadınların mücadeledeki rollerini kavramakta güçlük çekerek» diyordu o günlerde on saflarda doğuşen bir işçi sınıfı militanı.

Fransız işçi sınıfı önderlerinden Jacques Duclos şöyle diyordu 1940 yazında: «Uzun bir savaşa giriyoruz... Gelişimin tüm aşamalarını önceden göremeyiz ama kesin olan şu ki ilericiler ve demokrat güçler sonunda zafere ulaşacaklardır. Bugün nazi işgalcilerine teslim edilmiş bulunan Fransa kendi evriminde bir gün öz olanaklarıyla kurtulabilmelidir... Bir an gelecek Sovyetler Birliği de çatışmanın içine sürüklenecektir. Bizim için hiç kuşku yok ki Sovyet Ordusu dünyanın kurtuluşuna kesin bir katkıda bulunacaktır.»

Direnen sadece Fransa değildi. Tüm dünya direniyordu. Dünyanın tüm anti faşist güçleri, ilericiler, demokratlar, sosyalistler, komünistler, başta dünya işçi sınıfı olmak üzere direniyorlardı. Aynı anda Stalingrad önderinde Büyük Yurtseverlik Savaşı veriyordu Sovyet halkı. Paris'te Gabriel Peri, steplerde Tanya savaşıyordu faşizme karşı. Ve binlerce kilometre ötede işçi sınıfının büyük ozanı Nazım Hikmet dört duvar arasında içindeydi faşizme karşı savaşın:

«Tanya
Bursa cezaevinde karşımda
resmin.
Bursa cezaevinde
Belki duymamışsındır bile
Bursa'nın adını
Bursam yeşil ve yumuşak bir
memlekettir
Bursa cezaevinde karşımda
resmin
Sene 1941 değil artık
sene 1945
Moskova kapılarında değil artık
Berlin kapılarında dövüşüyor
seninkiler.»

Faşizme karşı büyük direnişte Fransız yurtseverler üzerlerine düşeni fazlasıyla yaparken sayısız şehitler verdiler. Georges Politzer'ler, Jacques Decour'lar, Jean Catelas'lar, Michel Bruie'ler ve isimleri bilinen, bilinmeyen niceleri.

Dünya ilerici güçlerinin altı yıl süren zorlu savaşı sonunda faşizm yenilgiye uğratılıyordu. Mareşal Jukov Berlin'de iken Fransızlar da yurtlarını kurtarıyordu, faşist çizmesinden. Fransa'nın özgürlüğü yurtları için canverenlerin elleri üzerinde yükseliyordu.

Fransız direniş hareketinin başladığı 10 Temmuz 1940'ın otuzaltıncı yılında faşizme karşı direnen ve bu savaşta yaşamalarını yitiren tüm yurtseverlerin anısı önünde saygıyla eğiliriz. Bu onurlu ve zorlu direnişin bugünkü mirasçılara, Fransız işçi sınıfına, emekçilerine ve onların gençliğine dost selâmlarımızı iletiriz.

Gabriel Peri
Moskova tehlikede değil artık dört günden beri.

Gabriel Peri,
senin bundan haberin yok,
yok Parisin haberi.
Paris sokaklarında topuklarını bilhassa çarparak yere
nalçalı çizmeleriyle gezenleri
Moskova kapılarında yendiler.

Paris,
Paris ışıq şehri, ihtilal şehri,
Paris satıldı, Paris esir
ve hapiste Gabriel Peri.
Gabriel Peri, Fransanın Tulon şehrinde doğdu
(1902)
Havada balık kızartması, çam ve yasemen kokusu,
ışıkta Akdeniz'in akıllı maviliği,
ve limanda, yağlı suyun üstünde
hantal ağır zırhlıların çeliği.
Babası, Dokların Teknik İşleri Müdürüydü.
Anasının sınıksız taranmış saçı,
anasının boynunda gümüş haçı,
anası dindir.

914'den 18'e kadar
Gabriel Peri dört yılda on dört yıl büyüdü birden.
Ve insanlar öldürürken ve öldürülürken
dolaştı rıhtımlarda kumral bir çocuk:
geniş güzel alnında henüz ergenleşmeyen ile,
gözleri kederli bir sorguyla açık
kara kehribar gözleri pırıl pırıl öfkeli.
919'da girdi sosyalist partisine
ve sonunda 20'nin
Yaktı, karanlık surlarda demirli duran,
yaktı, aydınlığa götürmeyen bütün gemilerini,
muzaffer çıktı nefsin ıstırabından.
Ve okunur oldu artık bir insanın ömrü
bir memleket ve dünya kitabından.
Beyaz deniz kuşları gibi uçardı kahkahası
bir liman gibi dumanlı yazı odasında gazetesinin.
Ve her yerde hazırda çarpan bir yürek gibi kafası:
Habeşistanda, İspanya'da, Çin'de.
Ve insanı sabırlı bir dikkatle bir dinleyiş vardı:
makası kusursuz elbisesi, piposu, benekli papyonu
ve hafif tertip alaycı nezaketinin içinde.
Ve kaç kerre mitinglerde gördük onu:
insanlara saadeti müjdelerken
her şeyden dolayı ve her şeye rağmen.

Ve Burbon Sarayı'nda
kızkardeşinin ırzı gibi korurken Fransa'yı.
Ve gün geldi, dışardan kapıya dayananlarla
içerden kapıyı açanlara karşı
ve artık Burbon'da değil
teslim olmayan gecelerin içinde
ve kaldırımlarda korurken ırzını Fransa'nın
satılıp yakalandı.

Bu son gecesidir Gabriel Peri'nin.
Hücreye geldiler demin
durdular altında elektrik ampulünün:
parladı apoletleri ve kısa kesilmiş sarı saçları.
«— Öleceksin,» dediler,
«İltica et, hayatın bağışlanır.»
Bunu çıplak bir kılınc gibi açık ve uzun söylediler.
Gabriel Peri dikkatli bir sabırla
ve hafif tertip alaycı nezaketiyle dinledi.
«— Hayır,» dedi.
Tırmanmak bir dağın yamacına
ve ordan masmavi denizi görmek.
Hayatının amacına sadık kalıp ölmenin sukuneti.

Dostlarına ve yurttaşlarına yazdı son mektubunu.
Lüzumsuz bir tek virgül bile koymadan
tasnifli, berrak,
ve sözü doğrudan doğruya söyleyerek
her seferki dikkatiyle yazdı bunu.
İmzasını attı.
Zarfı kapattı.
Ve dinledi kendi kendini son defa:
Pişman değildi.

902'de başlayan
ve bu sabah
941 yılı Aralık ayının on birinde
bu sabah şafakla bitecek olanı
elden gelseydi tekrarlamak
tekrarlardı aynı yerden başlayıp
aynı yoldan geçerek
ve yine gerekirse aynı yerde bitirmek üzere.
Elektrik ampulü başladı ağarmaya
şökecek birazdan şafak.

Ve bir manga ölümün karşısında kendisi de
şarkı söyleyen yarınları hazırlayacak.
Bu bir zafer şarkısı, bu gül kokan bir romans,
«Adyo,
e ko viv la Frans!»
Gelip aldılar.
Söküyor şafak.
Dayadı sırtını.
Gözleri namluların gözlerinde.
Okudu Marseyyezi patriot
okudu Marseyyezi Fransız yurtseveri.
Yaylım ateş.
Akdeniz'in en katıksız evlâtlarından biri yıkıldı dizüstü:
ikinci yaylım ateş.
Gün ışığına doğru uzandı elleri
ve kapandı toprağa yüzükoyun Gabriel Peri.

(Memleketimden İnsan Manzaraları)

NAZIM HİKMET